

**Plan wynikowy z języka polskiego dla klasy III gimnazjum – „Słowa na czasie”
cz. 1**

Prezentowany plan wynikowy, tak samo jak podręczniki „Słowa na czasie 3”, jest dostosowany zarówno do podstawy programowej z dnia 23 sierpnia 2007 r., jak i do podstawy programowej z dnia 23 grudnia 2008 r., aby umożliwić nauczycielowi pracę z różnymi rocznikami uczniów bez dodatkowych wydatków na osobne książki. W podręcznikach jednak nie mogły się znaleźć teksty i zagadnienia, które w wyniku reformy zostały przeniesione na poziom licealny – zamieszczono je w Księżce Nauczyciela „Słowa na czasie 3”. Dlatego też niektóre tematy w planie wynikowym występują w dwóch wariantach: zgodnym z wymaganiami zawartymi w nowej podstawie programowej oraz realizującym treści ze starej podstawy (temat oznaczony gwiazdką *).

Numer i temat lekcji	Środki dydaktyczne	Teksty i materiał ilustracyjny	Zagadnienia	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:	Liczba godzin	Odniesienia do podstawy programowej
1. i 2. Świat między wojnami	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: W dwudziestolecium międzywojennym s. 10–13	– „Dlaczego <i>dwudziestolecie międzywojenne</i> ?” – „Filozoficzne podłoże epoki” – „Od kiedy do kiedy?” – „Świat kawiarni” – „Psychologia w literaturze” – „Jak ukazać piękno?” – Józef Rapacki, „W Ziemiańskiej” – Salvador Dalí, „Trwałość pamięci” – Wassily Kandinsky, „Przekątna” – Pablo Picasso, „Trzej muzykanci” – Ernest Ludwig Kirchner, „Pięć kobiet na ulicy”	dwudziestolecie międzywojenne, totalitaryzm, egzystencjalizm, psychoanaliza, behawioryzm, abstrakcjonizm, kubizm, surrealizm, ekspresjonizm	– opowiada o ważnych wydarzeniach i zjawiskach, które ukształtowały charakter międzywojnia – przedstawia poglądy Oswalda Spenglera i Zygmunta Freuda – wymienia główne cechy abstrakcjonizmu, kubizmu, surrealizmu, ekspresjonizmu – wyjaśnia, czym charakteryzowała się architektura dwudziestolecia międzywojennego – odszukuje we wskazanych źródłach informacje dotyczące rozwoju muzyki w latach 20. i 30. XX w. i sporządza na ten temat notatkę w formie mapy myśli	– tłumaczy, jakie znaczenie ma dwudziestolecie międzywojenne dla kultury europejskiej – wyraża opinię na temat poglądów myślicieli epoki i uzasadnia swoje zdanie – omawia różnice w ukazywaniu świata przez ekspresjonistów, kubistów, abstrakcjonistów i surrealistów – charakteryzuje życie artystyczne epoki – określa, w jaki sposób psychologia wpłynęła na literaturę międzywojnia – odszukuje w różnych źródłach informacje o rozwoju muzyki w latach 20. i 30. XX w. i sporządza na ten temat notatkę	2	I.1.2 I.2.1 II.1.1 II.1.2 II.2.11 II.3.1 II.4.1 III.1.1 III.2.11
3. Patriotyczny obowiązek dawniej i dziś	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1	– Witold Barbacki, „Mój najświętszy obowiązek” – Christopher Richard Wynne	Legiony Polskie, dziennik	– wyjaśnia, co znaczy wyrażenie <i>patriotyczny obowiązek</i> – zapisuje swoje wrażenia po lekturze – wskazuje w tekście wyrażenia	– wyjaśnia, jak rozumie wyrażenie <i>patriotyczny obowiązek</i> i porównuje własne spostrzeżenia z wypowiedziami innych osób – zapisuje swoje wrażenia	1	I.1.2 II.1.1. II.1.2 II.2.3 II.2.7

	Blok: W dwudziestoleciu międzywojennym s. 14–16	Nevinson, „Ścieżki chwały”		określające emocje narratora przed walką i podczas potyczki – zaznacza fragmenty zawierające samoocenę – wymienia działania legionisty, które były rezultatem kierowania się rozumem oraz te wynikające z poddania się uczuciom – określa, w jaki sposób udział w wojnie wpłynął na chłopca – redaguje krótki opis obrazu „Ścieżki chwały” – podaje cechy gatunkowe dziennika – przedstawia jeden dzień ze swojego życia w postaci zapisu w internetowym blogu	po lekturze, odnosząc się do kontekstu historycznego – omawia, jak zmieniały się emocje narratora w trakcie opowiadania – na podstawie zaznaczonych fragmentów wymienia cechy osobowości narratora – uzasadnia, że przeczytany tekst jest dziennikiem – przedstawia jeden dzień ze swojego życia w postaci zapisu w internetowym blogu, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych – przygotowuje w formie plakatu prezentację dzieła, które mogłoby stanowić ilustrację tekstu Witolda Barbackiego		II.3.2 II.4.1 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.1.2 III.1.6 III.1.8 III.2.11
4. Poezja skamandrytów	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: W dwudziestoleciu międzywojennym s. 17	– Kazimierz Wierzyński, „Zielono mam w głowie”	postać Kazimierza Wierzyńskiego, Skamander, przerzutnia poetycka, liryka bezpośrednia	– wymienia tytuły tomów wierszy Kazimierza Wierzyńskiego – opowiada, po czym można poznać, że ktoś jest szczęśliwy – określa nastrój utworu – podaje, do jakiego rodzaju liryki, należy omawiany wiersz – uzupełnia tabelę wyrazami z tekstu przywołującymi barwy i nazywa kolory – wyszukuje w utworze metafory – wyjaśnia, czym jest przerzutnia poetycka – opisuje kolorystykę i nastrój pory roku, która odzwierciedla jego typ osobowości	– krótko omawia postać Kazimierza Wierzyńskiego – określa nastrój wiersza, wskazując uczucia podmiotu lirycznego – uzasadnia, że utwór należy do liryki bezpośredniej – uzupełnia tabelę wyrazami z tekstu przywołującymi barwy, nazywa kolory i podaje ich sens przenośny – wyjaśnia znaczenie wskazanych w wierszu metafor – omawia funkcję przerzutni w utworze – opowiada o powiązaniach kolorystyki i nastroju poszczególnych pór roku z różnymi typami osobowości – odszukuje w albumach malarstwa lub internecie reprodukcje obrazów, które oddają atmosferę radości poezji skamandrytów i wskazuje, co łączy wybrane dzieła	1	I.1.2 II.1.2 II.2.2 II.2.4 II.2.6 II.3.1 II.3.2 III.1.1 III.2.11
5. Między wzorcową a użytkową normą	Podręcznik do kształcenia językowego z		norma językowa, rozróżnianie normy wzorcowej i	– wymienia przykłady sytuacji oficjalnych i nieoficjalnych, w których należy wypowiadać się	– wie, do jakiego słownika sięgnąć w razie wątpliwości dotyczących poprawności językowej	1	I.1.2 I.2.1 I.2.3

językową	ćwiczeniami Rozdział 1: Język pod kontrolą Temat: Język w normie s. 6–10		użytkowej, kwalifikatory słownikowe, związki frazeologiczne	zgodnie z normą wzorcową – podkreśla odpowiednie wyrazy tak, aby wypowiedzi postaci były zgodne z normą wzorcową – określa, czy dana forma mieści się w normie wzorcowej, czy należy do form potocznych lub błędnych – korzysta ze słownika poprawnej polszczyzny – z podanych słów tworzy poprawne związki frazeologiczne – zapoznaje się z hasłami słownikowymi i wyjaśnia, co oznaczają użyte kwalifikatory	– korzysta z internetowej poradni językowej – odnajduje w internecie dwie publikacje inne niż słowniki, z których można czerpać wiedzę na temat poprawnej pisowni – świadomie używa związków frazeologicznych do ułożenia spójnego tekstu – odszukuje w słowniku przykłady użycia wszystkich kwalifikatorów		I.3.3 III.2.1 III.2.4
6. i 7. Krytyczny obraz mieszczaństwa	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: W dwudziestoleciu międzywojennym s. 18–19	– Julian Tuwim, „Mieszkańcy”	postać Juliana Tuwima, prozaizm, wiersz sylabiczny, średniówka, konsumpcjonizm	– wymienia tytuły tomów wierszy Juliana Tuwima – dzieli tekst na obrazy poetyckie – wypisuje z utworu nazwy czynności, które wypełniają życie mieszczan – tłumaczy, czym jest konsumpcjonizm – wskazuje sposoby zdobywania przez bohaterów informacji o świecie – podkreśla w utworze wyrazy potoczne i nazywa środek stylistyczny, który tworzą – podaje liczbę sylab w każdym wersie pierwszej strofy oraz zaznacza akcenty i nazywa ten rodzaj wiersza – zaznacza fragmenty, w których ujawnia się podmiot liryczny – przedstawia na plakacie sposoby walki ze współczesnym konsumpcjonizmem	– opowiada, jak młodopolscy artyści oceniali mieszczan – krótko omawia postać Juliana Tuwima – nadaje tytuły poszczególnym obrazom poetyckim – wyjaśnia, w jaki sposób uzyskana przez bohaterów wiedza o świecie wpływa na kształtowanie osobowości mieszczan – określa funkcję wyrazów potocznych w utworze – omawia rolę zastosowanych w tekście powtórzeń – zaznacza średniówkę w wersach – opisuje nastawienie podmiotu lirycznego do postaci, przytaczając odpowiednie cytaty – redaguje dłuższą wypowiedź na temat ponadczasowego charakteru wiersza Juliana Tuwima – porównuje świat wartości bohaterów ukazanych w tekście z postawą dzisiejszych mieszkańców miast	2	I.1.2 I.1.7 II.1.2 II.2.2 II.2.4 II.4.1 II.4.3 III.1.1 III.2.1.1
8. O poezji kobiecej	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego	– Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, „Miłość”	postać Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, miniatura poetycka,	– wymienia tytuły utworów Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej – określa tematykę wiersza – wskazuje wyrazy, które najlepiej	– krótko omawia postać Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej – wskazuje wyrazy, które najlepiej oddają emocje zawarte w tekście	1	I.1.2 I.2.3 II.1.2 II.2.4

	Rozdział 1 Blok: W dwudziestoleciu międzywojennym s. 21 Szkolny słownik terminów literackich		poezja miłosna, epigramat	oddają emocje zawarte w tekście – nazywa rodzaje rymów oraz wskazuje wykrzyknienie – odnajduje w słowniku wyjaśnienie pojęcia <i>epigramat</i> – udowadnia na podstawie przeczytanego utworu, że <i>miłość niejedno ma imię</i> – redaguje notatkę do gazetki szkolnej, zachęcającą do czytania poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej	i uzasadnia swój wybór – podaje charakterystyczne cechy języka, którym posługuje się osoba mówiąca w wierszu – gromadzi argumenty uzasadniające, że utwór jest epigramatem – udowadnia na podstawie przeczytanego wiersza oraz innych tekstów literackich, że <i>miłość niejedno ma imię</i> – redaguje notatkę do gazetki szkolnej, zachęcającą do czytania poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych		II.2.5 II.2.6 II.3.1 II.4.2 III.1.1 III.1.2
9. Spotkanie z Awangardą Krakowską	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: W dwudziestoleciu międzywojennym s. 22 Słownik języka polskiego	– Julian Przyboś, „Gmachy”	postać Juliana Przybosa, awangarda, Awangarda Krakowska, wiersz wolny	– przy użyciu słownika wyjaśnia termin <i>awangarda</i> – określa tematykę wiersza – opisuje przestrzeń ukazaną w tekście – wskazuje środki stylistyczne, których poeta użył do opisu gmachów – wymienia cechy wiersza wolnego – redaguje kilkudzaniową wypowiedź na temat jednego z wybranych cytatów	– krótko omawia postać Juliana Przybosa – wymienia cechy charakterystyczne zjawisk określanych jako awangarda – wyjaśnia, jaki efekt uzyskał autor wiersza dzięki nagromadzeniu określonej metaforyki – tłumaczy, dlaczego poeta został nazwany <i>wykrzyknikiem ulicy</i> – uzasadnia, że „Gmachy” to wiersz wolny – opowiada o skojarzeniach, jakie wywołuje graficzne przedstawienie wiersza Juliana Przybosa	1	I.1.2 I.2.3 II.1.1 II.1.2 II.2.4 II.2.6 III.1.1
10. i 11. O etyce słowa	Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 1: Język pod kontrolą Temat: Kultury nigdy za wiele s. 11–16		etyka słowa i jej zasady, agresja słowna, brutalność w zachowaniach językowych	– omawia znaczenie podanych sentencji – układa dialog, w którym rozmówcy przestrzegają zasad etyki słowa – wyjaśnia, dlaczego przytoczone wypowiedzi nie spełniają zasad etyki słowa – przekształca podane wypowiedzi tak, aby przekazywały zbliżoną treść w sposób zgodny z zasadami etyki słowa – proponuje, w jaki sposób można spokojnie i stanowczo zareagować	– opowiada o sytuacji z życia codziennego potwierdzającej prawdziwość wybranego aforyzmu – zapisuje propozycje innych zakończeń dialogów – podaje przykłady sytuacji ukazujące, że osoby grzeczne mogą osiągnąć więcej niż ci, którzy krzyczą – redaguje 5–6 punktów poradnika „Jak można przeciwdziałać agresji językowej?” – organizuje w szkole akcję walki	2	I.1.2 I.1.6 I.1.7 I.1.8 I.3.3 II.4.3 III.1.1 III.1.6

				<p>na agresję</p> <ul style="list-style-type: none"> – redaguje 4 punkty poradnika „Jak można przeciwdziałać agresji językowej?” – pracując w grupie, wykonuje plakat propagujący porozumiewanie się bez wulgaryzmów – formułuje wypowiedź na forum, zapobiegając agresji podczas dalszej dyskusji 	z wulgaryzmami		
<p>12. <i>Zjesieniałe zmrocze</i>, czyli o neologizmach poetyckich</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: W dwudziestoleciu międzywojennym s. 23</p>	<p>– Bolesław Leśmian, „*** [Wyszło z boru ślepawe, zjesieniałe zmrocze]”</p>	<p>postać Bolesława Leśmiana, neologizmy poetyckie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje swoje wrażenia po przeczytaniu wiersza – wynotowuje wyrazy dotyczące postaci występujących w utworze – wyjaśnia, co to jest neologizm – tłumaczy sens ostatniej zwrotki wiersza – określa, czym charakteryzuje się opis rzeczywistości – wykonuje ilustrację do utworu, stosując dowolną technikę 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko omawia postać Bolesława Leśmiana – charakteryzuje postać występującą w tekście, używając bogatego słownictwa – przedstawia, jak wygląda świat, w którym żyje niezwykła istota – określa funkcję neologizmów w utworze – wykonuje ilustrację do wiersza techniką kolażu 	1	<p>I.1.2 II.1.1 II.1.2 II.2.4 II.2.6 II.3.1 III.1.1</p>
<p>13. i 14. Przyjaźń – uczucie, o które warto zabiegać</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: W dwudziestoleciu międzywojennym s. 24–26</p>	<p>– Maria Dąbrowska, „Prawdziwy przyjaciel”</p>	<p>postać Marii Dąbrowskiej, powieść psychologiczna, opowiadanie psychologiczne, analiza psychologiczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podaje tytuły utworów Marii Dąbrowskiej – rozwiązuje krzyżówkę związaną z treścią tekstu – wymienia główne wyróżniki powieści i opowiadań psychologicznych – zapisuje w punktach kolejne etapy znajomości chłopców – charakteryzuje Karola, biorąc pod uwagę jego przemianę wewnętrzną – wskazuje cechy charakteru Stefana – porównuje sposób mówienia obu postaci – wypowiada się na temat roli przyjaźni w życiu – ustala, czy możliwa jest przyjaźń między osobami z różnych środowisk i podaje dwa argumenty na poparcie swojej opinii – redaguje opowiadanie o ważnym wydarzeniu związanym z bliską 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko omawia postać Marii Dąbrowskiej – wyjaśnia znaczenie hasła krzyżówki – ocenia postępowanie Stefana – redaguje wnioski dotyczące różnic i podobieństw w sposobie mówienia obu postaci – rozważa, czy możliwa jest przyjaźń między osobami z różnych środowisk i podaje cztery argumenty na poparcie swojego zdania – układa opowiadanie o ważnym wydarzeniu związanym z bliską osobą, opisując swoje zachowanie, myśli i uczucia oraz dbając o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną 	2	<p>I.1.2 II.1.2 II.2.1 II.2.6 II.4.2 III.1.1 III.1.4</p>

				osobą, opisując swoje zachowanie, myśli i uczucia			
15. i 16. Być przyzwoitym człowiekiem	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: W dwudziestoleciu międzywojennym s. 27–29	– Francis Scott Fitzgerald, „Czy warto być dobrym?”	elementy świata przedstawionego, wielki kryzys, zażenowany	– wymienia tytuły utworów Francisa Scotta Fitzgeralda – sporządza krótką notatkę na temat wielkiego kryzysu w latach 30. XX w. – wyjaśnia, co oznacza wyrażenie <i>pryzwoity człowiek</i> – wskazuje głównego bohatera tekstu – charakteryzuje jedną z postaci – wymienia problemy poruszane w utworze – proponuje inną wersję zakończenia historii – uczestniczy w dyskusji na temat granic udzielania pomocy innym ludziom	– krótko opisuje postać Francisa Scotta Fitzgeralda – przygotowuje referat na temat wielkiego kryzysu w latach 30. XX w. – redaguje charakterystykę porównawczą dwóch wybranych bohaterów – uzasadnia ponadczasowość omawianego tekstu – bierze aktywny udział w dyskusji na temat granic udzielania pomocy innym ludziom	2	I.1.2 I.2.1 II.1.2 II.2.6 II.3.1
17. i 18. W kręgu mody językowej	Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 1: Język pod kontrolą Temat: Modne nie zawsze dobre s. 17–21		wyrazy modne, moda językowa, szablon językowy, peryfraz	– określa znaczenie podanych wyrazów, odwołując się do słownika poprawnej polszczyzny – łączy wyrazy modne z ich synonimami oraz uzupełnia zdania – odnajduje w wypowiedzi wyrazy modne, będące synonimami podanych słów – wyszukuje w tekście szablony językowe – redaguje list oficjalny przy użyciu podanych szablonów językowych – zastępuje utarte peryfrazy innymi omówieniami	– wyjaśnia, na czym polega zjawisko mody językowej – przekształca wypowiedzi tak, aby uniknąć modnych sformułowań – omawia rodzaje szablonów językowych – wykorzystując podane szablony językowe, redaguje list oficjalny i dba o właściwy układ graficzny pisma	2	I.1.2 I.2.3 III.1.1 III.1.2 III.1.4
19. Wariacje na temat jazzu	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: Co zostało z tamtych lat... s. 30–31	– Debra Hurd, „Dziki jazz” – Tadeusz Makowski, „Jazz”	jazz, gama barwna	– sporządza notatkę w punktach na temat historii jazzu – słucha kompozycji dwóch wybranych twórców jazzowych z lat 20. i 30. XX w. oraz współczesnych, a następnie porównuje nastrój utworów – omawia tematykę obrazów Debry Hurd i Tadeusza Makowskiego – opisuje wygląd postaci, ich strojów oraz instrumentów	– porównuje nastrój wysłuchanej muzyki z atmosferą obejrzanych dzieł plastycznych – redaguje własną ocenę obu obrazów i uzasadnia swoją opinię	1	I.1.1 I.2.1 II.1.1 II.1.2 II.2.11 II.3.1 III.1.1

				<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje gamę barwną zastosowaną przez malarzy – redaguje własną ocenę obu obrazów 			
<p>20. Miejsce, gdzie powstają wiersze</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: Co zostało z tamtych lat... s. 32–33</p>	<p>– Andrzej Zawada, „Atmosfera artystyczna”</p>	<p>skamandryci, kawiarnia artystyczna, snobizm</p>	<ul style="list-style-type: none"> – przypomina, kim byli skamandryci – charakteryzuje towarzystwo, które zbierało się w Ziemiańskiej – opisuje atmosferę panującą w kręgach artystycznych dwudziestolecia międzywojennego – opowiada anegdotę związaną z Antonim Slonimskim – wymienia źródła, z których można czerpać informacje o życiu współczesnych artystów – wykonuje portfolio na temat ulubionego artysty 	<ul style="list-style-type: none"> – określa, jaką pozycję skamandryci zajmowali wśród poetów dwudziestolecia międzywojennego – omawia funkcje, jakie pełniła kawiarnia w okresie międzywojnia – tłumaczy, na czym polegała etykieta <i>stolika na pięterku</i> – przygotowuje w grupie występ kabaretowy 	1	<p>I.1.2 I.2.1 II.1.2 II.3.2 III.1.1</p>
<p>21. <i>Mały, szary człowiek</i></p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: Co zostało z tamtych lat... s. 34</p>	<p>– Andrzej Bursa, „Uwaga dramat” – Alfons Karpiński, „Ulica paryska”</p>	<p>sytuacja liryczna, bohater liryczny, środki stylistyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> – określa nastrój wiersza – opowiada o sytuacji przedstawionej w utworze – wyszukuje w tekście epitety określające człowieka – wskazuje powtórzenia w wierszu – wyjaśnia, na czym polega dramat <i>małego, szarego człowieka</i> – porównuje utwór Andrzeja Bursy z wierszem Juliana Tuwima „Mieszkańcy” – gromadzi argumenty na wskazany temat 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jaką funkcję pełnią zastosowane w wierszu powtórzenia – interpretuje tytuł utworu – porównuje wiersz Andrzeja Bursy z utworem Juliana Tuwima „Mieszkańcy” i zapisuje wnioski – ustala, czy obraz Alfonsa Karpińskiego można uznać za ilustrację wiersza „Uwaga dramat” i uzasadnia swoją opinię – redaguje opowiadanie na podany temat, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych 	1	<p>I.1.2 II.1.1 II.1.2 II.2.4 II.2.5 II.2.11 III.1.1 III.1.2 III.1.4</p>
<p>22. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa</p>	<p>Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 1: Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności s. 23–24</p>		<p>kwalifikatory słownikowe, szablony językowe, wyrazy modne, norma językowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> – określa temat tekstu – wyjaśnia, o czym informują kwalifikatory słownikowe – tłumaczy, co współcześnie oznacza słowo <i>ewolucja</i> – wymienia sytuacje, w których szablony językowe ułatwiają skuteczną komunikację – wskazuje modne wyrażenia – uzasadnia, dlaczego należy 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego należy przestrzegać normy językowej, formułując co najmniej sześć argumentów 	1	<p>I.1.2 III.2.1</p>

				przestrzegać normy językowej, podając pięć argumentów			
23. Miłość i śmierć – siostry dwie	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: Co zostało z tamtych lat... s. 35 Słownik symboli	– Mirosław Kuźniak, „Lechoń” – Edward Munch, „Taniec życia”	obraz poetycki, zasada kontrastu	– na podstawie słownika wyjaśnia symbolikę koloru czarnego i białego – wymienia elementy składające się na obraz poetycki – tłumaczy, kim są <i>dwie siostrzyce</i> – opisuje nastrój wiersza – uzasadnia, że utwór został zbudowany na zasadzie kontrastu – wskazuje wers zawierający przesłanie utworu	– samodzielnie wyjaśnia symbolikę koloru czarnego i białego – określa, w jaki sposób wiersz Mirosława Kuźniaka nawiązuje do utworu Jana Lechonia – wskazuje środki stylistyczne, które tworzą nastrój wiersza – redaguje wypowiedź na podany temat, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych	1	I.1.2 I.2.1 II.1.1 II.1.2 II.2.4 II.3.1 II.4.2 III.1.1 III.1.2 III.1.4
24. Zrozumieć surrealizm...	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: Co zostało z tamtych lat... s. 37–39	– Boris Vian, „Niezwyczajna podróż”	postać Borisa Viana, surrealizm, elementy świata przedstawionego, absurd, komizm	– wymienia tytuły powieści Borisa Viana – gromadzi informacje o głównym bohaterze – uzupełnia schemat dotyczący podróży Amadeusza – dzieli elementy świata przedstawionego na realistyczne i nierealistyczne – zaznacza zabawne fragmenty tekstu – określa, jakimi prawami rządzi się opisana w utworze rzeczywistość – przedstawia najważniejsze założenia surrealizmu – opowiada swój najciekawszy sen	– krótko omawia postać Borisa Viana – porządkuje zebrane informacje o głównej postaci – wskazuje środki, za pomocą których autor uzyskał w utworze efekt komizmu – udowadnia, że przeczytane fragmenty odwołują się do założeń surrealizmu – opowiada swój najciekawszy sen i proponuje jego interpretację	1	I.1.2 II.1.2 II.2.1 III.1.1
25. i 26. Tworzenie wyrazów	Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 2: W fabryce słów Temat: Wyraz od podstaw s. 26–31		podstawa słowotwórcza, wyraz pochodny, wyrazy niepodzielne słowotwórczo, rodzina wyrazów, rdzeń, wyrazy pokrewne, zasady pisowni wyrazów zakończonych na <i>-aż</i> i <i>-arz</i>	– uzupełnia zdania wyrazami utworzonymi od podanych słów – wyjaśnia znaczenie wyrazu z wykorzystaniem podstawy słowotwórczej – tworzy wyrazy pochodne od bezokoliczników – podaje podstawy słowotwórcze wyrazów – wypisuje z tekstu pięć rzeczowników niepodzielnych słowotwórczo – podkreśla właściwe formy wyrazu – wymienia zasady pisowni rzeczowników zakończonych na	– uzupełnia związki frazeologiczne – samodzielnie tworzy schemat rodziny wyrazów	2	I.1.2 I.3.9 III.2.4

				-aż i -arz – do podanych słów dopisuje wyrazy pokrewne – uzupełnia schemat rodziny wyrazów i zaznacza rdzeń			
27. Jakie tajemnice skrywa rodzinny dom?	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: Motyw domu i bezdomności s. 42–43	– Hanna Kowalewska, „Dom babci”	rodzaje narracji, pamiętnik	– wskazuje fragmenty świadczące o tym, kim jest narrator i do kogo się zwraca – nazywa uczucia Matyldy – charakteryzuje za pomocą przymiotników atmosferę panującą w Zawrociu – określa, co, według autorki, czuła babcia przed śmiercią – nadaje tekstowi inny tytuł – bierze udział w dyskusji na temat korzyści, jakie może czerpać młody człowiek ze spotkania z przeszłością	– nazywa typ narracji i określa jej funkcję w utworze – gromadzi informacje o bohaterce na podstawie jej pamiętnika – określa, czy dawni mieszkańcy odziedziczonego domu byli szczęśliwi – aktywnie uczestniczy w burzy mózgów na temat korzyści, jakie może czerpać młody człowiek ze spotkania z przeszłością	1	I.1.2 II.1.2 II.2.3 II.2.7 II.4.2 II.4.3 III.1.5
28. Pielęgnujmy tradycje rodzinne!	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: Motyw domu i bezdomności s. 44–45	– ksiądz Jan Twardowski, „Świętej pamięci dom rodzinny”	postać księdza Jana Twardowskiego, tradycja, dom rodzinny	– opowiada o pierwszym wspomnieniu ze swojego dzieciństwa – określa, w ilu miejscach mieszkał w dzieciństwie ksiądz Jan Twardowski – wymienia postacie i zdarzenia, które autor wspomina po latach – wyjaśnia, co dla poety oznacza wyrażenie <i>typowy dom</i> – wymienia tradycje pielęgnowane w domu rodzinnym autora wspomnień – odszukuje w różnych źródłach relacje sławnych ludzi o ich dzieciństwie	– omawia krótko postać księdza Jana Twardowskiego – wyjaśnia, które z miejsc autor uznał za swój dom – tłumaczy, w jaki sposób wydarzenia historyczne zdecydowały o atmosferze domu rodzinnego poety – porównuje własne rozumienie pojęcia <i>typowy dom</i> z pojmowaniem tego wyrażenia przez Jana Twardowskiego – interpretuje tytuł tekstu – określa rolę tradycji w swoim domu rodzinnym – przedstawia w ciekawej formie zgromadzony materiał na temat wspomnień sławnych ludzi z dzieciństwa	1	I.1.2 I.2.1 II.1.2 II.2.5 II.3.2 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.1.3
28. * Savoir-vivre, czyli sztuka życia	Książka Nauczyciela Słownik języka polskiego	– Melchior Wańkowicz, „Niesamowita rodzinka” – Edgar Degas, „Rodzina Bellellich”	postać Melchiora Wańkowicza, zasady savoir-vivre’u, charakterystyka bohaterów	– wymienia tytuły utworów Melchiora Wańkowicza – wyjaśnia znaczenie podanych słów przy użyciu słownika – na podstawie tekstu opisuje dom rodzinny pisarza	– omawia krótko postać Melchiora Wańkowicza – określa symboliczne znaczenie stołu, wokół którego zbiera się rodzina – bierze aktywny udział w dyskusji	1	1a* 1b 1f 2a 3a 3d

* temat zgodny z wymaganiami zawartymi w podstawie programowej z dnia 23 sierpnia 2007 r.				<ul style="list-style-type: none"> – wymienia metody wychowawcze stosowane w rodzinie Wańkowiczów – określa, które zasady grzecznościowe przy stole uległy zmianie, a których reguł przestrzega się do dziś – formułuje argumenty do dyskusji na temat przyczyn coraz mniejszej popularności zasad <i>savoir-vivre</i>'u wśród młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> na temat przyczyn coraz mniejszej popularności zasad <i>savoir-vivre</i>'u wśród młodzieży – podaje, w jaki sposób fragment wiersza Andrzeja Warzechy nawiązuje do omawianego tekstu – przygotowuje scenkę dramową na podstawie obrazu Edgara Degasa – opracowuje ankietę dotyczącą stopnia znajomości zasad <i>savoir-vivre</i>'u 	3e 3f 3h	* treść punktów zgodna z podstawą programową z dnia 23 sierpnia 2007 r.
29. i 30. Bezdomność – cichy problem	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: Motyw domu i bezdomności s. 46–47</p> <p>Nagranie piosenki Roberta Kasprzyckiego „Niebo do wynajęcia”</p>	– Magdalena Bogdańska-Maciak, „Piekło na ziemi”	problem bezdomności, charakterystyka, frazeologizmy z wyrazem <i>szczęście</i> i <i>nieszczęście</i> , streszczenie	<ul style="list-style-type: none"> – rozwiązuje krzyżówkę związaną z treścią tekstu i odczytuje hasło – wymienia w kolejności chronologicznej nieszczęścia, które spotkały rodzinę bohatera – nazywa emocje towarzyszące chłopcu od chwili tragicznego wydarzenia – redaguje krótką charakterystykę postaci Radka – wypisuje z utworu zwroty i wyrażenia potoczne – wskazuje związki frazeologiczne odpowiadające sytuacji przedstawionej w tekście – redaguje streszczenie omawianego fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> – redaguje charakterystykę postaci Radka, dbając o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną – określa funkcję użytych w artykule zwrotów i wyrażeń potocznych – wykorzystuje związki frazeologiczne do napisania streszczenia tekstu – opowiada o swoim prawdopodobnym zachowaniu w obliczu cudzej tragedii – wyjaśnia, w jaki sposób tekst piosenki Roberta Kasprzyckiego nawiązuje do tematu artykułu 	2	I.1.1 I.1.2 II.1.2 II.2.1 II.4.3 III.1.1 III.1.4 III.2.4
31. Rodzaje formantów	Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 2: W fabryce słów Temat: Temat buduje, formant modeluje s. 32–36		temat słowotwórczy, formant, oboczności, rodzaje formantów (przedrostek, przyrostek, formant zerowy), zasady pisowni przyrostków <i>-dztwo</i> i <i>-ctwo</i> oraz <i>-dzki</i> i <i>-cki</i>	<ul style="list-style-type: none"> – oddziela formant od tematu słowotwórczego – tworzy wyrazy pochodne od podanych słów, oddziela formanty i zapisuje oboczności – nazywa oddzielone formanty – zna zasady pisowni przyrostków <i>-dztwo</i> i <i>-ctwo</i> oraz <i>-dzki</i> i <i>-cki</i> – dopisuje odpowiednie przedrostki do podanych czasowników 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wyrazy z formantem zerowym – poprawnie zapisuje wyrazy pokrewne z jak największą liczbą przedrostków 	1	I.1.2 I.3.9 III.2.4
32. Rola domu rodzinnego w życiu człowieka	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1	– Joanne Kathleen Rowling, „Dom Harry’ego”	dom rodzinny, poplecznik	<ul style="list-style-type: none"> – sporządza mapę myśli dotyczącą pojęcia <i>dom</i> – wskazuje określenia charakteryzujące dom Harry’ego – określa, jak Dursleyowie traktowali 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia, czym dla Harry’ego był Hogwart – wyczerpująco opowiada historię Syriusza – redaguje historię, w której bohater 	1	I.1.2 II.1.2 II.2.8 II.4.2 III.1.1

	Blok: Motyw domu i bezdomności s. 48–49			chłopca – wyjaśnia, dlaczego Syriusz musiał się ukrywać – omawia, jak zmieniło się życie głównego bohatera, odkąd poznał swego ojca chrzestnego – przedstawia marzenie Harry’ego związane z domem – redaguje historię, w której chłopiec trafia do wymarzonego domu	trafia do wymarzonego domu, przestrzegając w swojej pracy norm kompozycyjnych i językowych		III.1.2 III.1.4
33. Dom Europejczyków	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: Motyw domu i bezdomności s. 50–51 Encyklopedia, słownik języka polskiego	– Norman Davies, „Nasza Europa”	postać Normana Daviesa, ONZ, Lista Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO	– na podstawie encyklopedii i słownika języka polskiego wyjaśnia, co oznaczają wyrażenia <i>żelazna kurtyna</i> oraz <i>zasada ponadnarodowości</i> – tłumaczy, w jakim znaczeniu został użyty w tekście wyraz <i>dom</i> – wymienia ideały, które zaprezentował w swoim przemówieniu Winston Churchill – określa, co to znaczy być Europejczykiem – odszukuje w dostępnych źródłach informacje na temat Listy Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO oraz sporządza krótką notatkę	– krótko omawia postać Normana Daviesa – opowiada, kim byli: Winston Churchill, Harry Truman i Konrad Adenauer – samodzielnie wyjaśnia znaczenie wyrażen: <i>żelazna kurtyna</i> i <i>zasada ponadnarodowości</i> , – omawia związek między poglądami Winstona Churchilla a jego dążeniem do zjednoczenia Europy – wie, do jakiego dzieła nawiązuje zwrot <i>Fiat Europa</i> – odszukuje w różnych źródłach informacje na temat Listy Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO oraz przygotowuje prezentację multimedialną o wybranym zabytku z Polski, znajdującym się w tym spisie	1	I.1.2 I.2.1 I.2.3 II.2.4 II.3.2 II.4.1 II.4.2 II.4.3 III.2.1.1
34. <i>Gdzie kończy się teatr, a zaczyna film?</i>	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: Teatr a film s. 52–53	– „ <i>Zemsta</i> 2002 r., reż. Andrzej Wajda” – „Między sceną a ekranem” – „ <i>Zemsta</i> 1998 r., Teatr Polski w Warszawie reż. Andrzej Łapicki”	film, teatr, aktor, kamera, plan, montaż	– na podstawie tekstu wyjaśnia, <i>gdzie kończy się teatr, a zaczyna film</i> – wymienia, jakie możliwości ukazania danej historii daje kino, a jakie – teatr – wyszukuje w dostępnych źródłach informacje na temat współczesnych przedstawień teatralnych „ <i>Zemsty</i> ”, które odbiegają od tradycyjnych sposobów realizacji dramatu – zapoznaje się z różnymi recenzjami	– omawia miejsce aktora w dziele filmowym i teatralnym – ocenia współczesne przedstawienia teatralne „ <i>Zemsty</i> ”, które odbiegają od tradycyjnych sposobów realizacji dramatu – zapoznaje się z różnymi recenzjami filmu Andrzeja Wajdy i sporządza krytyczną notatkę na ten temat	1	I.1.1 I.1.2 I.2.1 II.1.1 II.1.2 II.2.11 II.3.1 III.1.1 III.2.1.1

				filmu Andrzeja Wajdy i sporządza krótką notatkę na ten temat			
35. Aby wszystko na scenie było jak żywe...	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: Teatr a film s. 54–55	– Krzysztof Teodor Toeplitz, „Z teatru do filmu”	postać Goerges’a Mélièsa, postacie braci Lumière, teatr akademicki, teatr ludowy	– wyjaśnia, w jaki sposób bracia Lumière i Georges Méliès oceniali przeszłość kinematografu – odnajduje w utworze opinię na temat relacji między teatrem a filmem – tłumaczy, co sprzyjało popularyzacji filmu pod koniec XIX w. – wymienia różnice między teatrem akademickim a teatrem ludowym – przeprowadza ankietę dotyczącą popularności teatru oraz filmu i opracowuje jej wyniki	– omawia cechy łączące teatr ludowy z filmem – określa cechy charakteru, które pomogły Georges’owi Mélièsowi w rozpowszechnieniu filmu – porównuje środki wyrazu używane we współczesnym filmie i teatrze – przeprowadza ankietę na temat popularności teatru i filmu oraz opracowuje jej wyniki na wykresie słupkowym – przygotowuje plakat prezentujący krótką historię kina oraz teatru	1	I.1.2 I.2.1 II.2.10 II.2.11 III.2.11
36. Rodzaje formantów	Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 2: W fabryce słów Temat: Jaki formant, takie znaczenie s. 37–41		funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym	– rozpoznaje formanty, które są charakterystyczne dla poszczególnych grup znaczeniowych – redaguje opis obrazu, wykorzystując zgromadzone wcześniej słownictwo – tworzy nazwy wykonawców czynności od bezokoliczników – wypisuje z tekstu nazwy czynności z różnymi formantami – pracując w grupie, wymyśla nazwy dla nowych zawodów	– przeredagowuje tekst tak, aby rzeczowniki zastąpić odpowiednimi czasownikami – wyjaśnia, na czym polega humor w zamieszczonych żartach rysunkowych i podaje podobne przykłady komizmu językowego	1	I.1.2 I.3.9 III.1.1
37. Reżyser teatralny a filmowy	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: Teatr a film s. 56–57	– Andrzej Wajda, „Dlaczego pracuję w teatrze?”	reżyser teatralny, reżyser filmowy, aktor, adaptacja teatralna, imitować	– dzieli tekst Andrzeja Wajdy na logiczne części i nadaje im tytuły – przytacza opinię reżysera na temat aktorów – wymienia różnice między filmem a teatrem – opisuje relację reżyser – aktor w teatrze lub filmie – uzasadnia, podając dwa argumenty, kto ma trudniejsze zadanie do wykonania: reżyser teatralny czy filmowy	– opisuje relację reżyser – aktor w teatrze oraz filmie – uzasadnia, podając cztery argumenty, kto ma trudniejsze zadanie do wykonania: reżyser teatralny czy filmowy – ogląda spektakl teatralny oraz filmową adaptację wybranego tekstu i dokonuje krytycznej oceny obu dzieł	1	I.1.1 I.1.2 II.1.2 II.2.11 II.3.1 III.2.11
38. Dla kogo teatr?	Podręcznik do kształcenia	– Ludwik Flaszen, „To koniec teatru?”	plakat teatralny i filmowy	– na podstawie słownika Władysława Kopalińskiego wyjaśnia, z jakimi	– uzasadnia, podając cztery argumenty, że <i>teatr jest najbardziej</i>	1	I.1.2 I.2.3

	<p>literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: Teatr a film s. 60–61</p> <p>„Słownik mitów i tradycji kultury” Władysława Kopalińskiego, słownik frazeologiczny</p>			<p>wydarzeniami historycznymi wiąże się słowa <i>Rubikon</i> i <i>Atylla</i> – opowiada, w jaki sposób widzowie przeżywają film, a jak – przedstawienie teatralne – uzupełnia schemat określeniami teatru użytymi w tekście – podaje, jaki rodzaj więzi wytwarza się podczas spektaklu – uzasadnia, podając dwa argumenty, że <i>teatr jest najbardziej społeczną z zabaw</i> – przy użyciu słownika frazeologicznego wyjaśnia zwrot <i>przekroczyć Rubikon</i> – wymienia wydarzenia historyczne, o których wspomina autor tekstu – tworzy plakat zachęcający do obejrzenia sztuki teatralnej lub filmu opartego na lekturze szkolnej</p>	<p><i>społeczną z zabaw</i> – omawia wydarzenia historyczne, o których wspomina autor tekstu – wyjaśnia, jak rozumie przytoczone słowa francuskiego reżysera Jeana-Pierre’a Dardenna</p>		<p>II.1.2 II.2.11 III.1.1 III.2.4</p>
<p>39. Grać czy nie grać w teatrze? – o trudnej sztuce wyboru</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Blok: Teatr a film s. 62–65</p> <p>Film „Stowarzyszenie Umarłych Poetów”</p>	<p>– Nancy Horowitz Kleinbaum, „Być aktorem”</p>	<p><i>carpe diem</i>, elementy świata przedstawionego, list</p>	<p>– charakteryzuje bohaterów przeczytanego tekstu – nazywa emocje Neila w podanych sytuacjach – opisuje relacje łączące syna z ojcem – tłumaczy, dlaczego ojciec chłopca nie akceptuje jego pasji – wyjaśnia, dlaczego bohater zwraca się ze swoimi problemami do nauczyciela – opowiada w kilku zdaniach, jak mogłaby zakończyć się omawiana historia – redaguje list, w którym radzi Neilowi, w jaki sposób może przekonać ojca do swojej pasji</p>	<p>– omawia atmosferę panującą w rodzinie bohatera – ocenia argumenty użyte przez ojca głównej postaci – przedstawia w kilkunastu zdaniach, jak mogłaby zakończyć się omawiana historia – redaguje sprawozdanie z filmu, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych oraz stosując bogate słownictwo</p>	<p>1</p>	<p>I.1.1 I.1.2 II.1.2 II.2.11 II.3.1 II.4.1 II.4.3 III.1.1 III.1.2</p>
<p>40. Pamiętki przeszłości – dwudziestolecie międzywojenne</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 s. 66–67</p>	<p>„Śladami epoki”</p>	<p>postać Coco Chanel, najważniejsze odkrycia i wydarzenia związane z międzywojnem</p>	<p>– wymienia najważniejsze odkrycia i wydarzenia międzywojnia – w kilku zdaniach prezentuje sylwetkę Coco Chanel – określa rolę dekretu przyznającego prawa wyborcze kobietom</p>	<p>– omawia najważniejsze odkrycia i wydarzenia międzywojnia – w kilkunastu zdaniach prezentuje sylwetkę Coco Chanel</p>	<p>1</p>	<p>I.1.2 I.2.1 III.1.1</p>

				<p>– gromadzi informacje o Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów</p> <p>– wypowiada się na temat znaczenia nagrody amerykańskiej Akademii Filmowej – Oscara</p>			
<p>41. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 1 Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności s. 69–70</p>		<p>skamandryci, psychologia, pedagogika, ekspresjonizm, abstrakcjonizm, kubizm, surrealizm, dziennik, pamiętnik, przerzutnia poetycka, prozaizm, wiersz wolny, średniówka, neologizmy poetyckie, film, teatr, opis przeżyć, rozprawka</p>	<p>– rozpoznaje nazwiska pisarzy wchodzących w skład grupy Skamander</p> <p>– wskazuje dowody systematycznej pracy skamandrytów</p> <p>– przyporządkowuje tytuły utworów nazwiskom ich twórców</p> <p>– wyjaśnia znaczenie pojęć: <i>katastrofizm, empiryzm, psychologia, pedagogika, ekspresjonizm, abstrakcjonizm, kubizm, surrealizm</i></p> <p>– podaje synonimy słowa <i>dom</i></p> <p>– formułuje co najmniej trzy argumenty uzasadniające, że dom zaspokaja najważniejsze potrzeby człowieka</p> <p>– wyjaśnia, jakim dokonaniem bracia Lumière zapisali się w historii</p> <p>– wymienia trzy różnice między filmem a teatrem</p> <p>– redaguje wypracowanie na jeden z podanych tematów</p>	<p>– redaguje wypracowanie na jeden z podanych tematów, dbając o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną</p>	1	<p>I.1.2 I.3.3 II.1.2 II.2.4 II.2.11 II.4.2 III.1.1 III.1.2 III.1.4</p>
<p>42. Literatura i sztuka <i>czasów pogardy</i></p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2 Blok: Czasy wojny i okupacji s. 72–75</p>	<p>– „Czasy wojny i okupacji”</p> <p>– „Epoka pieców i krematoriów”</p> <p>– „Od kiedy do kiedy?”</p> <p>– „Za murami getta”</p> <p>– „Życie Polaków pod okupacją”</p> <p>– „Historia a literatura”</p> <p>– „Sztuka w czasach pogardy”</p> <p>– „Teatry i kabarety”</p>	<p>getto, kacet, łagry, lagry, ruch oporu</p>	<p>– wymienia wyrażenia odnoszące się do czasów II wojny światowej, które odzwierciedlają tragizm tamtych wydarzeń</p> <p>– określa daty graniczne epoki</p> <p>– opowiada, w jaki sposób ruch oporu walczył z okupantem</p> <p>– przedstawia, jak rozwijała się sztuka w getcie</p>	<p>– podaje najważniejsze wydarzenia łączące się z datami granicznymi epoki</p> <p>– charakteryzuje życie Polaków pod okupacją</p> <p>– omawia problematykę dzieł powstających w czasie II wojny światowej</p>	1	<p>I.1.2 II.2.11 II.3.2 II.4.1 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.2.4</p>
<p>43.</p>	<p>Podręcznik do</p>		<p>wyrazy złożone</p>	<p>– zaznacza wyrazy utworzone od</p>	<p>– z podanych słów tworzy sześć</p>	1	<p>I.1.2</p>

Wyrazy złożone	kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 2: W fabryce słów Temat: Dobrze się składa – o wyrazach złożonych s. 42–46		(złożenia i zrosty), zestawienia, zasady pisowni zestawień wielką i małą literą	wyrażeń przyimkowych – wpisuje do krzyżówki odpowiednie wyrazy złożone – łączy w pary podstawy słowotwórcze tak, aby powstały odpowiednie zrosty i złożenia – wskazuje w podanych przykładach zestawienia – zna zasady pisowni zestawień wielką i małą literą – uzupełnia tekst wielkimi lub małymi literami – z wymienionych słów tworzy sześć wyrazów złożonych i układa z nimi zdania – z zaproponowanych słów tworzy wyrazy złożone i dzieli je na zrosty, złożenia oraz wyrazy utworzone od wyrażeń przyimkowych	wyrazów złożonych i układa z nimi zdania – z zaproponowanych słów tworzy jak najwięcej wyrazów złożonych i dzieli je na zrosty, złożenia oraz wyrazy utworzone od wyrażeń przyimkowych		I.2.3. I.3.9.
44. Pamiętajmy o tych, co oddali życie za ojczyznę	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2 Blok: Czasy wojny i okupacji s. 77 Film Andrzeja Wajdy „Katyń”	– Kazimiera Iłkowińska, „Kolęda katyńska”	podmiot liryczny, metafora, budowa stroficzna wiersza	– podaje określenia do słowa <i>kolęda</i> – prezentuje krótką wypowiedź na temat wydarzeń w Katyniu podczas II wojny światowej – określa tematykę wiersza – zaznacza metafory zawarte w utworze – opisuje nastrój wiersza – analizuje budowę zwrotek i odnajduje miejsce, w którym została zaburzona regularność konstrukcji utworu	– przygotowuje wyczerpującą wypowiedź na temat wydarzeń w Katyniu podczas II wojny światowej – omawia sens metafor użytych przez poetkę – wyjaśnia, dlaczego wyrazy: <i>prawda, duch, słowo</i> zostały napisane wielkimi literami – wymienia środki stylistyczne, które budują nastrój w utworze – określa związek między zaburzeniem regularności budowy wiersza a ideą utworu – wskazuje środki, które zastosował Andrzej Wajda w filmie „Katyń”, aby nakłonić widza do refleksji nad historią	1	I.1.1 I.1.2 I.2.1 II.1.1 II.1.2 II.2.4 II.2.5 II.3.1 II.3.2
45. i 46. Bitwa o Anglię w relacji pilotów	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2 Blok: Czasy	– Arkady Fiedler, „Bitwa o Anglię”	postać Arkadego Fiedlera, narrator, środki artystyczne i językowe, plan wydarzeń, patos	– wymienia tytuły utworów Arkadego Fiedlera – układa ramowy plan wydarzeń przedstawionych w tekście – określa stosunek narratora do relacjonowanej historii	– krótko omawia postać Arkadego Fiedlera – redaguje szczegółowy plan wydarzeń przedstawionych w utworze – zaznacza w tekście środki	2	I.1.2 I.1.6 I.2.1 II.1.2 II.2.1 II.2.4

	wojny i okupacji s. 78–80			<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje środki artystyczne, które autor zastosował przy opisie walki – omawia, w jaki sposób piloci podchodzą do śmiertelnego boju, który mają stoczyć – wyjaśnia na podstawie tekstu, jaką rolę w dziejach Europy odegrała bitwa o Anglię 	<p>językowe ujawniające nastawienie osoby opowiadającej</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje w utworze wyrażenia podkreślające patos – na podstawie tekstu oraz zdobytej wiedzy historycznej opowiada o roli bitwy o Anglię w dziejach Europy – odnajduje w różnych źródłach informacje o największych pokazach umiejętności lotniczych odbywających się w Europie i sporządza na ten temat notatkę 		II.3.2 III.1.1
47. Janusz Korczak – opiekun sierot	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2 Blok: Czasy wojny i okupacji s. 81–82	– Władysław Szlengel, „Kartka z dziennika <i>Akcji</i> ”	postacie Władysława Szlengela i Janusza Korczaka, podmiot liryczny, język poetycki	<ul style="list-style-type: none"> – odszukuje w różnych źródłach informacje o Januszu Korczaku – określa, o jakim wydarzeniu jest mowa w utworze – zaznacza fragmenty, w których ujawnia się podmiot liryczny – nazywa uczucia osoby mówiącej w wierszu – wskazuje w utworze fragmenty dotyczące Janusza Korczaka – wyjaśnia sens słów ostatniej zwrotki – charakteryzuje język, jakim posługuje się poeta – uczestniczy w dyskusji na temat: <i>Czy warto poświęcać się dla dobra innych ludzi?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko omawia postać Władysława Szlengela i Janusza Korczaka – na podstawie tekstu ocenia postawę Janusza Korczaka w czasie wojny – wyjaśnia sens słów ostatniej zwrotki utworu i uzasadnia swoją interpretację – tłumaczy, czemu służy zastosowany styl wypowiedzi – bierze aktywny udział w dyskusji na temat: <i>Czy warto poświęcać się dla dobra innych ludzi?</i> 	1	I.1.2 I.1.6 I.2.1 II.1.2 II.3.1 II.3.2 II.4.1 II.4.2 II.4.3 III.1.5
48. Skróty i skrótowce	Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 2: W fabryce słów Temat: Mowa na skrót s. 47–51		skrótowce, skróty, zasady pisowni skrótów i skrótowców	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia zasady pisowni i odmiany skrótów oraz skrótowców – łączy nazwy z odpowiednimi skrótowcami – dzieli skrótowce na odmienne i nieodmienne – przyporządkowuje odpowiednim nazwom poszczególne skrótowce – uzupełnia zdania brakującymi skrótowcami w poprawnej formie – zapisuje słowa, które występują w zdaniu w skróconej formie – sprawdza w słowniku poprawność zapisu skrótów 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy skrótowce od poszczególnych nazw – notuje pod tekstem skrótów podkreślonych wyrazów i wyrażeń 	1	I.1.2 I.2.3 III.2.10

<p>49. i 50. Świadkowie akcji pod Arsenalem</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2 Blok: Czasy wojny i okupacji s. 83–85</p>	<p>– Aleksander Kamiński, „Akcja pod Arsenalem”</p>	<p>postać Aleksandra Kamińskiego, sabotaż, gestapo, organizacja „Wawer”, Szare Szeregi, elementy świata przedstawionego, literatura podziemna, impas</p>	<p>– na podstawie tekstu oraz przypisów określa czas i miejsce akcji – charakteryzuje uczestników przedstawionych zdarzeń – układa ramowy plan wydarzeń akcji pod Arsenalem – ocenia emocjonalne zaangażowanie narratora – rozwiązuje krzyżówkę dotyczącą wydarzeń przedstawionych w tekście – redaguje artykuł do gazetki szkolnej upamiętniający bohaterstwo uczestników akcji pod Arsenalem</p>	<p>– krótko charakteryzuje postać Aleksandra Kamińskiego – układa szczegółowy plan wydarzeń akcji pod Arsenalem – opisuje tempo akcji podczas odbijania Rudego oraz wypisuje słownictwo oddziałujące najsilniej na czytelnika – ocenia emocjonalne zaangażowanie narratora, odwołując się do odpowiednich cytatów – wyjaśnia związek hasła krzyżówki z tytułem utworu Aleksandra Kamińskiego – redaguje artykuł do gazetki szkolnej upamiętniający bohaterstwo uczestników bitwy pod Arsenalem, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych – wypowiada się w kilku zdaniach na temat znaczenia „Kamieni na szaniec” w czasie II wojny światowej i współcześnie</p>	<p>2</p>	<p>I.1.2 I.1.6 I.1.11 II.1.2 II.2.1 II.3.2 II.4.2 III.1.1 III.1.4</p>
<p>51. Tragizm pokolenia Kolumbów</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2 Blok: Czasy wojny i okupacji s. 86–87</p>	<p>– Krzysztof Kamil Baczyński, „Dwie miłości” – Raffaello Santi, „Święty Michał pokonuje szatana”</p>	<p>postać Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, pokolenie Kolumbów, podmiot liryczny, monolog liryczny</p>	<p>– określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu i do kogo się zwraca – wskazuje dwa rodzaje miłości, o których jest mowa w utworze – wyjaśnia sens dwóch ostatnich wersów wiersza – wymienia określenia, jakimi podmiot liryczny opisuje ojczyznę – tłumaczy, przed jakimi problemami stanęli młodzi ludzie w czasie II wojny światowej – wskazuje podobieństwa między obrazem Raffaella Santiego a wierszem Krzysztofa Kamila Baczyńskiego</p>	<p>– krótko charakteryzuje postać Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – ustala, czy utwór można uznać za monolog liryczny i popiera swoje zdanie argumentami – formułuje wnioski na podstawie wskazanych podobieństw między obrazem Raffaella Santiego a wierszem Krzysztofa Kamila Baczyńskiego</p>	<p>1</p>	<p>I.1.2 II.1.2 II.2.2 II.2.11 II.3.1 II.3.2 II.4.1 II.4.2 III.1.1</p>
<p>52. Malarska wizja czasów wojny i okupacji</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2</p>	<p>– Zdzisław Beksiński (bez tytułu) – Max Ernst, „Dzień i noc”</p>	<p>postacie Zdzisława Beksińskiego i Maksa Ernsta, kompozycja, tonacja kolorystyczna</p>	<p>– odszukuje w różnych źródłach wiadomości na temat życia i twórczości Zdzisława Beksińskiego oraz Maksa Ernsta – określa temat każdego z obrazów</p>	<p>– przedstawia w ciekawej formie najważniejsze informacje o życiu i twórczości Zdzisława Beksińskiego oraz Maksa Ernsta – wyjaśnia, w jaki sposób tonacja</p>	<p>1</p>	<p>I.2.1 II.2.11 II.3.1 III.1.1 III.1.4</p>

	Blok: Bolesne wspomnienia wciąż powracają s. 88–89			– wymienia elementy, z których składa się kompozycja poszczególnych dzieł – charakteryzuje tonację kolorystyczną zamieszczonych obrazów – ustala, czy którąś z prac można nazwać realistyczną i uzasadnia swoje zdanie – podaje propozycje tytułu dla obrazu Zdzisława Beksińskiego – redaguje opis jednego z przedstawionych dzieł	kolorystyczna wpływa na nastrój prac – wskazuje podobieństwa między obydwoma płótnami – opisuje jedno z przedstawionych dzieł, dbając o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną		
53. Jak unikać błędów słowotwórczych?	Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 2: W fabryce słów Temat: Błędy słowotwórcze s. 52–55		rodzaje błędów słowotwórczych	– uzupełnia hasła reklamowe odpowiednimi formami utworzonych słów – zaznacza właściwe formanty – na podstawie słownika języka polskiego wyjaśnia znaczenie podanych formantów	– odszukuje w internecie informacje na temat zawodów uznawanych obecnie za najpopularniejsze i zaznacza w zgromadzonych wyrazach formanty – zapisuje po trzy rzeczowniki pospolite, które mogą tworzyć wyrazy złożone z poszczególnymi przedrostkami	1	I.1.2 I.2.1 I.2.3 I.3.9 III.1.8
54. Jak ukoić ból?	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2 Blok: Bolesne wspomnienia wciąż powracają s. 90	– Tadeusz Różewicz, „Jak dobrze” – Arnold Böcklin, „Wojna” – Salvador Dalí, „Oblicze wojny”	postać Tadeusza Różewicza, podmiot liryczny, frazeologizmy	– wymienia tytuły zbiorów poetyckich Tadeusza Różewicza – wyjaśnia znaczenie frazeologizmów z wyrazem <i>serce</i> – określa, kim jest podmiot liryczny i jakie wyraża uczucia – tłumaczy, dlaczego w tekście powtarza się wyrażenie <i>jak dobrze</i> – proponuje sposoby ukojenia bólu związanego z dramatycznymi doświadczeniami	– omawia krótko postać Tadeusza Różewicza – tłumaczy, dlaczego czasowniki <i>mogę, jestem</i> zapisano wielką literą – wyjaśnia, jakie skojarzenia ze słowami <i>las, drzewo</i> i <i>serce</i> mogą mieć ludzie, którzy przeżyli wojnę – porównuje obraz Arnolda Böcklina „Wojna” z dziełem Salvadora Dalego „Oblicze wojny” – dokonuje analizy i interpretacji porównywanych obrazów	1	I.1.2 I.2.1 II.1.2 II.2.2 II.2.4 II.2.11 II.3.1 II.3.2 III.1.1 III.2.4
55. i 56. Zachować godność ludzką w niehumanitarnych warunkach	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2 Blok: Bolesne wspomnienia wciąż powracają s. 91–93	– Karolina Lanckorońska, „W niemieckim więzieniu” – grafika Mieczysława Kościelniaka z cyklu „Dzień więźnia”	postać Karoliny Lanckorońskiej, rodzaj narracji	– tworzy mapę miejsc, w których znajdowały się obozy koncentracyjne – określa rodzaj narracji prowadzonej w tekście – opowiada, jak autorka radziła sobie z więzienną rzeczywistością – wskazuje fragmenty ukazujące, czym dla bohaterki była godność ludzka	– krótko omawia postać Karoliny Lanckorońskiej – ocenia wpływ narracji na odbiór opisywanych wydarzeń – charakteryzuje styl wypowiedzi autorki – wyjaśnia, jak rozumie wyrażenie <i>godność ludzka</i> – ustala, czy bohaterkę tekstu można	2	I.1.2 I.2.1 II.1.2 II.2.3 II.3.2 II.4.1 II.4.2 II.4.3 III.1.1

				– gromadzi argumenty do dyskusji na podany temat	nazwać altruistką i uzasadnia swoją opinię – aktywnie uczestniczy w dyskusji na podany temat		III.1.5
57. Treść i zakres znaczeniowy wyrazu	Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 2: W fabryce słów Temat: Jak rozłożyć znaczenie na czynniki pierwsze s. 56–61		treść i zakres znaczeniowy wyrazu, wyrazy ogólne i szczegółowe, wyrazy konkretne i abstrakcyjne	– wskazuje pary wyrazów, których zakres całkowicie się pokrywa – odnajduje w tekście rzeczowniki o podobnej treści – opisuje podane fotografie wyrazami o coraz węższym zakresie i o coraz bogatszej treści – wyszukuje w tekście wyrazy konkretne i abstrakcyjne	– uzupełnia frazeologizmy wyrazami, które mieszczą się w zakresie podanych słów, lecz mają od nich bogatszą treść – układa zdania dotyczące fotografii zgodnie z podanymi wskazówkami	1	I.1.2 I.2.3 III.2.4
58. i 59. <i>Człowieka można zniszczyć, ale nie pokonać</i>	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2 Blok: Bolesne wspomnienia wciąż powracają s. 94–97	– Edward Toczek, „Zesłanie” – Aleksander Sochaczewski, „Pożegnanie Europy”	czas i miejsce akcji, narrator, rozprawka, apogeum	– opowiada o sytuacji przedstawionej na obrazie „Pożegnanie Europy” Aleksandra Sochaczewskiego – określa czas i miejsce akcji utworu – przedstawia warunki, w jakich odbywał się transport więźniów – nazywa uczucia towarzyszące narratorowi podczas pierwszych dni pobytu w Rosji – odszukuje fragment wyjaśniający przyczynę aresztowania rodziny Toczaków – opisuje miejsce, do którego trafiły polskie rodziny po wywiezieniu z kraju – uzupełnia tabelę informacjami na temat zachowania radzieckich strażników i polskich więźniów – redaguje rozprawkę, w której uzasadnia słusność słów Ernesta Hemingwaya: <i>Człowieka można zniszczyć, ale nie pokonać</i>	– nazywa emocje widoczne na twarzach postaci ukazanych na obrazie Aleksandra Sochaczewskiego – wyjaśnia na podstawie dostępnych źródeł, z jakimi faktami historycznymi mają związek wydarzenia ukazane przez narratora – komentuje fragment wyjaśniający przyczynę aresztowania rodziny Toczaków – formułuje wnioski dotyczące tego, jakie cechy ludzkiej natury ujawniają się w trudnych sytuacjach – redaguje rozprawkę, w której uzasadnia słusność słów Ernesta Hemingwaya: <i>Człowieka można zniszczyć, ale nie pokonać</i> , dbając o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną	2	I.1.2 I.2.1 II.1.2 II.2.11 II.3.1 II.3.2 III.1.1 III.1.4
60. Ludność cywilna Warszawy bohaterem zbiorowym	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2	– Miron Białoszewski, „Warszawiacy w powstaniu”	pamiętnik, wyrazy dźwiękonaśladowcze	– nazywa emocje, które wywołał w nim przeczytany fragment – wyjaśnia, w jaki sposób Miron Białoszewski opowiada o swoich przeżyciach wojennych	– omawia wpływ tragicznych przeżyć na więzi międzyludzkie – określa funkcję zastosowanych w utworze wyrazów dźwiękonaśladowczych	1	I.1.2 I.3.1 I.3.6 II.1.1 II.1.2

„Pamiętnika z powstania warszawskiego”	Blok: Bolesne wspomnienia wciąż powracają s. 98–99			<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje w utworze fragmenty dotyczące tego, jak mieszkańcy Warszawy radzą sobie w wojennej rzeczywistości – wyszukuje w tekście wyrazy dźwiękonaśladowcze – określa rodzaj zdań, których jest w utworze najwięcej – ustala, jakie słownictwo dominuje w przeczytanym fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie znaczenie dla wymowy tekstu ma długość i rodzaj wypowiedzeń – uzasadnia, że utwór Mirona Białoszewskiego jest pamiętnikiem 		<p>II.2.4 II.2.7 II.4.2 III.1.1</p>
61. i 62. Bogactwo polszczyzny	Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 2: W fabryce słów Temat: Słowa z różnych stron s. 62–68		słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu terytorialnym oraz środowiskowym (wyrazy gwarowe, terminy naukowe, profesjonalizmy), archaizmy	<ul style="list-style-type: none"> – dopisuje do podanych słów ich gwarowe odpowiedniki – odnajduje w diagramie wyrazy z gwary podhalańskiej i wyjaśnia ich znaczenie na podstawie słownika – rozpoznaje gwarę środowiskową – wyjaśnia, co oznaczają podane słowa w polszczyźnie ogólnej, a co – w gwarze środowiskowej – określa nadawców poszczególnych wypowiedzi na podstawie użytego przez nich słownictwa – podaje współczesne odpowiedniki archaizmów – redaguje żartobliwe opowiadanie, wykorzystując co najmniej sześć spośród podanych archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje w internecie wiadomości na temat najbliższej terytorialnie gwary ludowej i zapisuje dziesięć słów charakterystycznych dla tej gwary – układa krótki dialog przy użyciu podanego słownictwa gwarowego – sporządza schemat ukazujący relacje rodzinne, korzystając ze zgromadzonych archaizmów – redaguje żartobliwe opowiadanie, wykorzystując co najmniej osiem spośród podanych archaizmów 	2	<p>I.1.2 I.2.1 I.2.3 I.3.3 I.3.4 III.1.1</p>
63. Tragiczne losy bohaterów opowiadania Idy Fink	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2 Blok: Bolesne wspomnienia wciąż powracają s. 100–101 Film „Życie jest piękne” Roberto Benigniego	<ul style="list-style-type: none"> – Ida Fink, „Skrawek czasu” – Andrzej Wróblewski, „Rozstrzelanie II” 	Holokaust, rodzaj narracji	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia tytuły utworów Idy Fink – streszcza utwór co najmniej w siedmiu zdaniach – określa rodzaj narracji prowadzonej w tekście – charakteryzuje bohaterkę przeczytanej historii – omawia, co spowodowało wewnętrzną przemianę bohaterki – przedstawia swoją opinię na temat tego, czy w trudnych chwilach lepiej przebywać w samotności, czy z bliskimi osobami 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko omawia postać Idy Fink – wyjaśnia funkcję zastosowanej narracji – uzasadnia trafność umieszczenia obrazu Andrzeja Wróblewskiego „Rozstrzelanie II” przy tekście Idy Fink – opowiada, w jaki sposób został przedstawiony Holokaust w filmie „Życie jest piękne” – rozważa, czy przeżycia wojenne mogą być tematem komedii 	1	<p>I.1.1 I.1.2 II.1.2 II.2.3 II.2.11 II.3.2 II.4.2 III.1.1</p>
64. Zwyczajni – niezwyčajni	Podręcznik do kształcenia literackiego i	– Gustaw Holoubek, „Bohaterowie codzienności”	charakterystyka postaci	<ul style="list-style-type: none"> – podaje cechy charakteru, które powinien mieć bohater – tworzy listę osób, które zasługują 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy listę osób, które zasługują na miano bohatera i uzasadnia swój wybór 	1	<p>I.1.2 II.1.2 II.4.2</p>

	<p>kulturowego Rozdział 2 Blok: Bohaterowie dnia codziennego s. 104–105</p>			<p>na miano bohatera – określa tematykę utworu – nadaje własny tytuł przeczytanemu fragmentowi – wymienia postacie występujące w tekście – wyjaśnia, za co autor cenił i podziwiał Zosię – opisuje atmosferę panującą w domu górali – wymienia wartości, według których było wychowane młode pokolenie opisane w utworze – redaguje charakterystykę Zosi z tekstu Gustawa Holoubka lub innej osoby, którą uważa za bohatera dnia codziennego</p>	<p>– krótko charakteryzuje postacie występujące w tekście – omawia, do czego nawiązuje zakończenie analizowanego fragmentu – tłumaczy, jak rozumie sens podanego stwierdzenia – redaguje charakterystykę Zosi z tekstu Gustawa Holoubka lub innej osoby, którą uważa za bohatera dnia codziennego, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych</p>		<p>II.4.3 III.1.1 III.1.2 III.1.4 III.2.1.1</p>
<p>65. i 66. O sposobach wzbogacania słownictwa</p>	<p>Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 2: W fabryce słów Temat: Nowości z kraju i ze świata s. 69–75</p>		<p>sposoby wzbogacania słownictwa (zapożyczenia, neologizmy), wyrazy rodzime i zapożyczone, rodzaje neologizmów (słowotwórcze, frazologiczne, znaczeniowe)</p>	<p>– odnajduje w tekście zapożyczenia i podaje ich znaczenie – uzupełnia zdania odnoszące się do ilustracji brakującymi zapożyczeniami – na podstawie słownika wyrazów obcych zapisuje polskie odpowiedniki zapożyczeń – zastępuje modne zapożyczenia ich rodzimi odpowiednikami – wypisuje neologizmy i wyjaśnia ich znaczenie – tłumaczy, dlaczego wskazane wyrazy są neologizmami znaczeniowymi – redaguje fragment pamiętnika z zastosowaniem pięciu wymyślonych neologizmów</p>	<p>– wyjaśnia, w jaki sposób uzyskano efekt humorystyczny w tekście – podaje podstawy słowotwórcze wymienionych neologizmów – tworzy neologizmy frazeologiczne z podanych wyrazów – redaguje fragment pamiętnika, wykorzystując co najmniej pięć wymyślonych neologizmów</p>	<p>2</p>	<p>I.1.2 I.2.3 I.3.3 III.1.1</p>
<p>67. Czy każda chwila sprzyja bohaterstwu?</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2 Blok: Bohaterowie dnia codziennego</p>	<p>– Krystyna Siesicka, „On nie będzie przeszkadzał...”</p>	<p>postać Krystyny Siesickiej, elementy świata przedstawionego, plan wydarzeń, równoważniki zdań, charakterystyka</p>	<p>– wymienia tytuły utworów Krystyny Siesickiej – układa chronologiczny plan wydarzeń przeczytanego tekstu w postaci równoważników zdań – uzupełnia krzyżówkę i odczytuje hasło – ustala, kim są bohaterowie utworu</p>	<p>– krótko omawia postać Krystyny Siesickiej – ocenia zachowanie chłopca – redaguje charakterystykę Łukasza, dbając o poprawność językową ortograficzną i interpunkcyjną – wyjaśnia przytoczone słowa Władysława Broniewskiego</p>	<p>1</p>	<p>I.1.2 I.3.5 II.1.2 II.2.1 II.2.3 II.4.2 II.4.3 III.1.1</p>

	s. 108–109			<p>i co ich łączy</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje narratora opowiadanej historii – redaguje charakterystykę Łukasza 	<p>i określa, w jaki sposób wiążą się one z postacią Łukasza</p> <ul style="list-style-type: none"> – opowiada przeczytaną historię z punktu widzenia różnych bohaterów 		III.1.4
68. i 69. Bogate słownictwo ułatwia życie	Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 2: W fabryce słów Temat: Słowo słowu nierówne s. 76–81		<p>synonimy, antonimy, świadomy dobór synonimów i antonimów dla wyrażenia zamierzonych treści, homonimy, wyrazy wieloznaczne i rozpoznawanie ich znaczeń</p>	<ul style="list-style-type: none"> – przy użyciu słownika wyrazów bliskoznacznych redaguje tekst tak, aby uniknąć powtórzeń – tworzy antonimy za pomocą podanych przedrostków – uzupełnia wypowiedzi synonimami wyrazów modnych – opisuje sytuację ukazaną na fotografii, stosując antonimy co najmniej pięciu wymienionych słów – wyjaśnia, dlaczego podane wyrazy są homonimami – omawia znaczenie wskazanych wyrazów wieloznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje synonimy wskazanych frazeologizmów – układa zdania z wybranym przymiotnikiem tak, aby użyć go w dwóch różnych znaczeniach – dopisuje do każdego zestawu słów jeden wyraz wieloznaczny, będący ich synonimem 	2	<p>I.1.2 I.2.3 I.3.2 III.1.1 III.2.3 III.2.4</p>
70. Historia pewnego schroniska	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2 Blok: Bohaterowie dnia codziennego s. 110–111	– Małgorzata Moczulska, „Do serca przytul psa”	wywiad	<ul style="list-style-type: none"> – odszukuje w różnych źródłach informacje o organizacjach pomagających bezdomnym zwierzętom – tłumaczy, dlaczego Robert Bienias postanowił założyć schronisko dla zwierząt – wymienia cechy charakteru, które pomogły bohaterowi w realizacji zamierzonego celu – przedstawia historię powstania schroniska w Uciechowie – wyjaśnia, na czym polega wyjątkowość Ośrodka Pomocy dla Zwierząt Porzuconych – wyraża swoje zdanie na temat projektu wirtualnej adopcji psów – gromadzi informacje o najbliższym schronisku dla zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje wybraną organizację pomagającą bezdomnym zwierzętom – prezentuje odpowiednie argumenty popierające projekt wirtualnej adopcji psów lub kontrargumenty – przeprowadza wywiad z pracownikiem schroniska dla zwierząt 	1	<p>I.1.2 I.1.10 I.2.1 II.1.2 II.4.3 III.1.1</p>
71. Czy należymy do pokolenia pilota?	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2	– „Co wybrać?” – „Dziennikarze o mediach”	radio, telewizja, pokolenie pilota	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia codzienne sytuacje, w których towarzyszy nam radio i telewizja – dokonuje samooceny, sprawdzając, czy należy do <i>pokolenia pilota</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia sens słów: <i>Sztuka radiowa buduje niezależność odbiorcy i jego wewnętrzną wolność</i> – uzasadnia, dlaczego określone stwierdzenie odnosi się do radia, 	1	<p>I.1.2 II.2.11 II.4.3 III.1.1</p>

	Blok: Radio czy telewizja? s. 112–113			– omawia tematykę poruszaną przez dziennikarzy w podanych fragmentach artykułów	a nie do telewizji		
72. Emocje ukryte w słowach...	Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 2: W fabryce słów Temat: Wyrazy z charakterem s. 82–87		wyrazy neutralne oraz nacechowane (ekspresywnie i stylistycznie), eufemizmy	– dzieli wyrazy na nacechowane dodatnio, ujemnie oraz neutralne – wskazuje przyrostki, za pomocą których można utworzyć wyrazy nacechowane ekspresywnie – stosuje eufemizmy we wskazanych sytuacjach	– na podstawie słownika zastępuje nacechowane frazeologizmy ich neutralnymi odpowiednikami – zaznacza zdania, w których zdrobnienia wyrażają ironię – przeredagowuje tekst tak, aby zawierał jedynie neutralne zwroty i wyrażenia	1	I.1.2 I.1.6 I.1.7 I.2.3 I.3.3 I.3.9 III.1.1 III.2.4
73. i 74. O roli radia w czasie II wojny światowej	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2 Blok: Radio czy telewizja? s. 114–116	– Lynne Olson, Stanley Cloud, „Chłopcy Murrowa. Na frontach wojny i dziennikarstwa”	zawód dziennikarza, elokwentny	– określa funkcję radia w trakcie II wojny światowej – opowiada o wpływie reportażu „Londyn po zmroku” na Amerykanów – omawia, jakie zmiany w sposobie przekazywania informacji w radiu i telewizji zapoczątkował Edward R. Murrow oraz zatrudnieni przez niego dziennikarze – podaje etapy rozwoju sieci CBS od II wojny światowej do lat 90. – wyjaśnia znaczenie wyrażenia <i>najwyższe standardy dziennikarskie</i> – przedstawia zasady, którymi powinni się kierować rzetelni dziennikarze	– wskazuje podobieństwa i różnice między pracą dziennikarzy lokalnych a zadaniami korespondentów wojennych – wymienia zagrożenia, jakie dla radia niesło wynalezienie telewizji – wyjaśnia, dlaczego Edward R. Murrow tak źle wypowiedział się na temat nowego medium – omawia, na czym polega zasada równania w dół – formułuje własną ocenę telewizji	2	I.1.2 I.1.10 II.1.2 II.2.1 II.2.11 II.3.2 III.1.1 III.2.4
75. Słuchowisko radiowe kontra teatr telewizji	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2 Blok: Radio czy telewizja? s. 117–118	– „Specyfika radia i telewizji”	słuchowisko radiowe, teatr telewizji	– przyporządkowuje słownictwo do słuchowiska radiowego i teatru telewizji – omawia, jaką rolę odgrywa dialog w słuchowisku radiowym, a jaką – w programie telewizyjnym – podaje różnice między tradycyjnym teatrem a teatrem telewizji – wymienia środki wyrazu charakterystyczne dla audycji radiowej	– wymienia środki wyrazu, które są wykorzystywane zarówno w słuchowisku radiowym, jak i w teatrze telewizji – wyjaśnia, jak rozumie przytoczone słowa Adama Hanuszkiewicza – proponuje, kto mógłby być <i>autentycznym bohaterem słuchowiska</i> – określa za pomocą metafor, symboli i ilustracji istotę radia oraz specyfikę teatru telewizji	1	I.1.2 II.1.2 II.2.11 III.1.1
76. i 77.	Podręcznik do	– Jerzy Górzeński,	słuchowisko	– streszcza przeczytany tekst	– wskazuje różnice między	2	I.1.2

Jak powstaje scenariusz?	kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2 Blok: Radio czy telewizja? s. 119–121	„Pies dla angielskiej królowej”	radiowe, scenariusz, scenopis, komizm	w dziesięciu zdaniach – przedstawia uczestników wydarzeń i określa ich postawę wobec zaistniałej sytuacji – opisuje scenę, która wydaje mu się nonsensowna – wyjaśnia, w jaki sposób autor scenariusza osiągnął efekt komiczny – wypisuje z tekstu przykłady komizmu słownego i sytuacyjnego –przeredagowuje według podanego wzoru wybrany fragment słuchowiska radiowego na scenopis przedstawienia w teatrze telewizji	realizacją akustyczną a ilustracją muzyczną – przygotowuje słuchowisko radiowe na podstawie scenariusza Jerzego Górzńskiego		II.1.1 II.2.1 II.2.11 II.3.3 III.1.1
78. Jak unikać błędów słownikowych?	Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 2: W fabryce słów Temat: Błędy słownikowe s. 88–90		błędy słownikowe	– zapoznaje się z hasłami ze słownika poprawnej polszczyzny i z komentarzami informującymi o błędach – korzysta ze słownika poprawnej polszczyzny – łączy wyrazy z ich wyjaśnieniami – układa zdania z podanymi wyrazami tak, aby ukazać właściwe znaczenie słów	– podaje trzy pary wyrazów, których znaczenie jest często mylone ze względu na podobną wymowę lub budowę słów – korzysta ze słownika wyrazów kłopotliwych	1	I.1.2 I.2.3 III.2.3
79. Jak rozwiązać problem z <i>telemętlikiem</i> ?	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2 Blok: Radio czy telewizja? s. 124–125	– Henryk Jerzy Chmielewski, „Oferta telewizyjna”	komiks, rodzaje programów telewizyjnych	– określa problem, przed którym stanął Tytus – wyjaśnia, w jaki sposób powinien postępować człowiek rozumny, korzystający z telewizji – opowiada, jak młodzież odnosi się do oferty telewizji – podaje rodzaje programów telewizyjnych wyliczone przez Tytusa – omawia inne popularne gatunki telewizyjne – tłumaczy, co należy robić, aby uniknąć <i>telemętliku</i> – bierze udział w dyskusji na temat roli telewizji wśród współczesnych środków masowego przekazu	– wymienia popularne gatunki telewizyjne i krótko charakteryzuje jeden z nich – wyjaśnia, co rozumie pod pojęciem <i>telemętlík</i> , użytym przez Romka i A’Tomka – rozważa, czy duży wybór kanałów telewizyjnych oraz stacji radiowych jest dobrodziejstwem cywilizacji, przedstawiając pozytywne i negatywne strony tego zjawiska – aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat roli telewizji wśród współczesnych środków masowego przekazu – sporządza ranking stacji telewizyjnych i radiowych	1	I.1.2 II.1.2 II.2.11 II.4.3 III.1.1 III.1.5 III.1.8 III.2.11
80. Pamiętki	Podręcznik do kształcenia	– „Śladami epoki”	najważniejsze odkrycia i	– wymienia najważniejsze odkrycia i wydarzenia z czasów II wojny	– omawia najważniejsze odkrycia i wydarzenia z czasów II wojny	1	I.1.2 I.2.1

przeszłości – wojna i okupacja	literackiego i kulturowego Rozdział 2 s. 126–128		wydarzenia z czasów II wojny światowej	światowej – na podstawie zgromadzonych materiałów sporządza krótką notatkę na temat Miejsca Pamięci i Muzeum Auschwitz-Birkenau – wyjaśnia, jaką zagadkę kryją Góry Sowie	światowej – ocenia przydatność nowoczesnych technologii – przygotowuje prezentację multimedialną na temat Miejsca Pamięci i Muzeum Auschwitz-Birkenau		III.1.1
81. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 2 Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności s. 129–130		lagry, łagry, Holokaust, pokolenie Kolumbów, media – radio i telewizja, opowiadanie, rozprawka	– wyjaśnia, jak wyglądała sytuacja chorych podczas nalotu na szpital – podaje nazwę używaną do określenia czasów II wojny światowej – wskazuje tematy sztuki tworzonej w łagrach – wymienia imiona trzech głównych bohaterów „Kamieni na szaniec” – układa dwa zdania ze słowem <i>bohater</i> , w których będą wykorzystane dwa różne znaczenia tego wyrazu – formułuje dwa argumenty uzasadniające fenomen żywotności radia – przyporządkowuje słownictwo do odpowiednich nazw mediów – redaguje wypracowanie na jeden z wymienionych tematów	– określa różnicę między lagrami i łagrami – tłumaczy, na czym polegał tragizm pokolenia Kolumbów – wskazuje gatunek radiowy, do którego można odnieść określenia: <i>teatr wyobraźni, gra dźwięków, muzyczność</i> – pisze wypracowanie na jeden z wymienionych tematów, dbając o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną	1	I.1.2 II.1.2 II.2.11 II.4.1. II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.1.4 III.2.4

**Plan wynikowy z języka polskiego dla klasy III gimnazjum – „Słowa na czasie”
cz. 2**

Numer i temat lekcji	Środki dydaktyczne	Teksty i materiał ilustracyjny	Zagadnienia	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:	Liczba godzin	Odniesienia do podstawy programowej
82. Oblicze współczesnego świata	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – świat	– „Od kiedy do kiedy?” – „Człowiek współczesny” – „W poszukiwaniu mądrości” – „Nowa sztuka” – Andy Warhol,	terroryzm, konsumpcjonizm, „globalna wioska”, filozofia dialogu, postmodernizm, instalacje, pop-art, wideo-art	– wymienia zjawiska charakterystyczne dla współczesności – określa daty graniczne epoki – wyjaśnia, czym jest postmodernizm – prezentuje w formie mapy myśli główne kierunki współczesnej	– omawia zjawiska charakterystyczne dla współczesności – podaje wydarzenia łączące się z datami granicznymi epoki – przygotowuje ilustrowaną kronikę najważniejszych wydarzeń od zakończenia II wojny światowej	1	I.1.2 I.2.1 II.2.11 III.1.1 III.2.11

	s. 132–135	„Puszka zupy Campbell’s”		sztuki – wykonuje kolaż przedstawiający człowieka XXI w.	do dziś		
83. i 84. Przyjaźń Santiago i chłopca	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – świat s. 136–138	– Ernest Hemingway, „Przyjaźń” – Apoloniusz Kędzierski, „Rybak”	postać Ernesta Hemingwaya, elementy świata przedstawionego	– wymienia tytuły utworów Ernesta Hemingwaya – opisuje wygląd starego rybaka – przedstawia warunki, w jakich mieszkał Santiago – nazywa uczucia chłopca do rybaka – wyjaśnia, na czym polegała przyjaźń Santiago i chłopca – wskazuje fragmenty, w których narrator ukazuje emocje bohaterów – rozważa, czy prawdziwi przyjaciele mogą mieć przed sobą tajemnice – omawia różnice w sposobie ukazania rybaka oraz jego zawodu w opowiadaniu Ernesta Hemingwaya i na obrazie „Rybak” Apoloniusza Kędzierskiego	– krótko charakteryzuje postać Ernesta Hemingwaya – rozważa, czy prawdziwi przyjaciele mogą mieć przed sobą tajemnice i uzasadnia swoją opinię na podstawie własnych doświadczeń – omawia różnice w sposobie ukazania rybaka oraz jego zawodu w opowiadaniu Ernesta Hemingwaya i na obrazie „Rybak” Apoloniusza Kędzierskiego, a następnie formułuje wnioski	2	I.1.2 II.1.2 II.2.11 II.3.1 II.4.2 II.4.3 III.1.1
85. i 86. Zasady interpunkcji nie mają przed nami tajemnic	Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 2: W fabryce słów Temat: Pod znakiem interpunkcji s. 91–97		przypomnienie zasad stosowania przecinka, użycie średnika, myślnika i dwukropka	– uzupełnia tekst brakującymi przecinkami i zapisuje zasady użycia znaków interpunkcyjnych – wskazuje w zdaniu średnik – ustala, które przecinki powinno się zastąpić średnikami – tworzy wypowiedzenia wielokrotnie złożone i stosuje średniki – wstawia do tekstu brakujące dwukropki – wprowadza myślniki do dialogu – oddziela myślnikami wtrącenia, uogólnienie i niespodziewane zakończenie tekstu, a średnikiem – dopowiedzenie	– określa funkcje, jakie pełni średnik w wypowiedzeniu – układa zdania odnoszące się do zamieszczonych fotografii, stosując wskazane znaki interpunkcyjne w podanej kolejności – dopisuje brakujące części wypowiedzi i wyjaśnia funkcję myślników w poszczególnych zdaniach – redaguje opowiadanie z dialogiem przy użyciu określonej liczby znaków interpunkcyjnych	2	I.1.2 III.1.1 III.2.6
87. Świat białych i czarnych ludzi	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3	– Doris Lessing, „Kopalnia złota”	postać Doris Lessing, rasizm, nacjonalizm, ksenofobia, tolerancja	– podaje tytuły utworów Doris Lessing – na podstawie słownika wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rasizm</i> , <i>nacjonalizm</i> , <i>ksenofobia</i>	– krótko charakteryzuje postać Doris Lessing – ocenia postawę i zachowanie pana Macintoshy – określa, w jaki sposób pisarka	1	I.1.2 I.1.7 I.2.3 II.1.2 II.2.4

	<p>Blok: Współczesność – świat s. 139–141</p> <p>Słownik języka polskiego</p>			<ul style="list-style-type: none"> – omawia elementy świata przedstawionego w powieści – odszukuje w utworze fragmenty charakteryzujące pana Macintosha – wymienia przyczyny samotności Tomka Clarke’a – wskazuje różnice między światem białych i czarnych ukazanym w przeczytanym fragmencie – przeprowadza sondę na temat: <i>Czym dla Ciebie jest tolerancja?</i> – bierze udział w dyskusji dotyczącej tolerancji 	<p>wypowiada się o rasizmie</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, do czego zostało porównane w tekście ludzkie życie, przytaczając odpowiednie argumenty – przeprowadza sondę na temat: <i>Czym dla Ciebie jest tolerancja?</i> – opracowuje w formie wykresu wyniki ankiety – aktywnie uczestniczy w dyskusji dotyczącej tolerancji 		<p>II.4.1 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.1.5</p>
<p>88. i 89. Chanukowe dzieło</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – świat s. 142–144</p>	<p>– Isaac Bashevis Singer, „Wieczór chanukowy w moim rodzinnym domu”</p>	<p>postać Isaaca Bashevisa Singera, jidysz, kultura żydowska, święto Chanuki, plan wydarzeń, opowiadanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia tytuły utworów Isaaca Bashevisa Singera – rozwiązuje krzyżówkę dotyczącą treści opowiadania – określa, kim jest narrator utworu – opowiada, w jaki sposób rabin wychowywał swoje dzieci – redaguje plan wydarzeń w formie zdań pojedynczych, dotyczący historii opowiedzianej przez ojca – odszukuje w utworze fragmenty ukazujące zasady religii żydowskiej – pisze opowiadanie na temat: <i>Cuda zdarzają się codziennie...</i>, przedstawiając argumenty na poparcie lub obalenie tezy 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko omawia postać Isaaca Bashevisa Singera – wyjaśnia, dlaczego wyrazy <i>matka</i> oraz <i>ojciec</i> pisane są w opowieści wielką literą – tłumaczy, dlaczego obchodzi się święto Chanuki – pisze opowiadanie na temat: <i>Cuda zdarzają się codziennie...</i>, przedstawiając argumenty na poparcie lub obalenie tezy, a także dbając o poprawność kompozycyjną i językową 	2	<p>I.1.2 II.1.2 II.2.1 II.2.3 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.1.2 III.1.4</p>
<p>90. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa</p>	<p>Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 2: Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności s. 99–102</p>		<p>wyrazy potoczne, archaizmy, zapożyczenia, wyrazy o ograniczonym zasięgu, rodzina wyrazów, rdzeń, złożenia, zrosty, zestawienia, podstawa słowotwórcza, formant, synonimy, antonimy, wyrazy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wyraz o ograniczonym zasięgu – przedstawia na wykresie rodzinę wyrazu i zaznacza w wyrazach rdzeń – wypisuje z tekstu i przypisów trzy złożenia i dwa zestawienia – podaje podstawy słowotwórcze wyrazów – wynotowuje z przeczytanego fragmentu dwie nazwy 	<ul style="list-style-type: none"> – redaguje dłuższy dialog, używając wskazanych słów oraz odpowiednich znaków interpunkcyjnych – pisze zaproszenie, stosując 5–6 skrótów podanych wyrazów 	1	<p>I.1.2 I.3.1 I.3.2 I.3.3 I.3.9 III.1.1 III.1.2 III.2.3</p>

			<p>wieloznaczne, treść i zakres wyrazu, wyrazy ogólne i szczegółowe, wyrazy abstrakcyjne i konkretne, dialog, zaproszenie, eufemizmy, peryfrazy, zdrobnienia, zgrubienia, skróty, skrótowce</p>	<p>wykonawców czynności i zaznacza w nich formanty – uzupełnia tabelę odpowiednimi synonimami i antonimami podanych wyrazów – zapisuje wyrazy ukazujące różne znaczenia tego samego słowa – dzieli wyrazy na ogólne i szczegółowe, abstrakcyjne i konkretne – redaguje ósmiozdaniowy dialog, używając wskazanych słów oraz odpowiednich znaków interpunkcyjnych – pisze zaproszenie, stosując 3–4 skróty podanych wyrazów – zastępuje wskazane sformułowania eufemizmami – dopisuje peryfrazy do wymienionych słów – używa w wypowiedzi zdrobnień i zgrubień</p>			
<p>91. i 92. Z wizytą w nierealnym świecie</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – świat s. 147–149</p>	<p>– Kurt Vonnegut, „Życie nie rozpieszcza”</p>	<p>postać Kurta Vonneguta, elementy realistyczne i fantastyczne, notatka encyklopedyczna, opowiadanie, czarny humor, plasować się</p>	<p>– wymienia tytuły utworów Kurta Vonneguta – charakteryzuje głównego bohatera przeczytanej historii – określa, które elementy fabuły odnoszą się do świata realnego – odszukuje w tekście wątki fantastyczne – pisze notatkę encyklopedyczną o Tralfamadorczykach – dzieli elementy świata przedstawionego na tragiczne i komiczne – wyjaśnia, na czym polega czarny humor – wskazuje fragmenty utworu, które się powtarzają – nazywa typ narracji w tekście – redaguje opowiadanie o przygodach bohatera, który przybył na ziemię z przyszłości</p>	<p>– krótko omawia postać Kurta Vonneguta – opowiada, w jakim celu autor wprowadził wątki fantastyczne do powieści o tematyce wojennej – tłumaczy funkcję powtórzeń w utworze – wypowiada się na temat elementów zaskakujących w sposobie kreowania świata – omawia funkcję zastosowanej narracji – redaguje opowiadanie o przygodach bohatera, który przybył na ziemię z przyszłości, dbając o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną</p>	2	<p>I.1.2 II.2.3 II.2.4 II.2.8 II.3.1 III.1.1 III.1.4</p>

<p>93. Polska literatura i sztuka po II wojnie światowej</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – Polska s. 150–153</p>	<p>– „W poszukiwaniu mądrości” – „Od kiedy do kiedy?” – „Chronologia polskiej literatury współczesnej” – „Sztuka” – Jerzy Nowosielski, „Rzeźnia” – Magdalena Abakanowicz, „Plecy” – Zdzisław Beksiński, „AA80” – Edward Dwurnik, „Przystanek autobusowy”</p>	<p>cenzura, Leszek Kołakowski, książka Józef Tischner, socrealizm, Pokolenie '56, Nowa Fala, pop-art</p>	<p>– opowiada o warunkach, w jakich tworzyli polscy pisarze po zakończeniu II wojny światowej – wymienia najważniejsze etapy rozwoju dwudziestowiecznej literatury polskiej – podaje zagadnienia, które znajdowały się w kręgu rozważań Leszka Kołakowskiego i księdza Józefa Tischnera – odszukuje w dostępnych źródłach przykłady polskiej architektury postmodernistycznej i wskazuje, które budowle podobają mu się najbardziej</p>	<p>– tworzy portfolio na temat polskiej architektury postmodernistycznej – omawia wybrane dzieło sztuki współczesnego artysty</p>	<p>1</p>	<p>I.1.2 I.2.1 II.2.11 II.3.1 II.4.1 III.1.1 III.2.11</p>
<p>94. i 95. Porządek w formach wypowiedzi</p>	<p>Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 3: O przyrządzaniu tekstów Temat: Jak przywołać tekst do porządku s. 104–111</p>		<p>kompozycja trójdzielna wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), plan twórczy wypowiedzi</p>	<p>– wskazuje formy wypowiedzi, które składają się ze wstępu, z rozwinięcia i zakończenia – określa, jakie informacje powinny znaleźć się w poszczególnych częściach charakterystyki bohatera literackiego – podkreśla sformułowania typowe dla wstępów w dłuższych formach wypowiedzi – układa we właściwej kolejności fragmenty anegdoty – dopisuje rozwinięcie do zaproponowanego wstępu i zakończenia – uzupełnia plan twórczy opowiadania według własnego pomysłu</p>	<p>– wyjaśnia, jaką funkcję pełni wstęp w odniesieniu do całości tekstu – redaguje swoją propozycję zakończenia, nawiązującego do wstępu i podsumowującego tekst – na podstawie planu pisze opowiadanie</p>	<p>2</p>	<p>I.1.2 III.1.1 III.1.2 III.1.3</p>
<p>96. Poeta jako strażnik pamięci narodowej</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok:</p>	<p>– Czesław Miłosz, „Który skrzywdziłeś”</p>	<p>podmiot liryczny, adresat utworu, sytuacja liryczna, eufemizm</p>	<p>– odszukuje w wierszu fragmenty, w których ujawnia się podmiot liryczny – określa, kim jest osoba mówiąca – wymienia zarzuty, jakie podmiot liryczny stawia adresatowi utworu</p>	<p>– wyjaśnia, przed czym ostrzega adresata osoba mówiąca – charakteryzuje tematykę części opisowej i części refleksyjnej – podaje sformułowanie, które zostało zastąpione eufemizmem</p>	<p>1</p>	<p>I.1.2 I.1.6 I.2.1 II.1.2 II.2.2 II.2.5</p>

	Współczesność – Polska s. 154			– wskazuje w wierszu część opisową i część refleksyjną – odnajduje w utworze eufemizm – omawia przesłanie wiersza – tłumaczy, jakie zadanie stoi przed poetą, zgodnie z wymową utworu – redaguje notatkę na temat pomnika Poległych Stoczniovców 1970	– rozważa, czy przesłanie utworu ma charakter uniwersalny i uzasadnia swoje zdanie – przygotowuje referat na temat pomnika Poległych Stoczniovców 1970		II.3.1 II.3.2 II.4.2 III.1.1
97. Testament poetycki	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – Polska s. 155–156	– Konstanty Ildefons Gałczyński, „Pieśni”	postać Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, podmiot liryczny, adresat utworu, pieśń, rymy, rytm	– wymienia tytuły tomów poetyckich Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego – omawia problematykę fragmentów pieśni i nadaje im tytuły – wskazuje, kto jest podmiotem lirycznym w „Pieśni III” i adresatem „Pieśni X” – wypisuje z „Pieśni III” słownictwo dotyczące miłości – uzasadnia, że cykl „Pieśni” jest poetyckim testamentem twórcy – redaguje kilkudzaniową wypowiedź o roli nadziei na przyszłość w życiu każdego człowieka – podaje, do jakiego gatunku literackiego należą omawiane utwory – przygotowuje wybrany tekst na konkurs recytatorski „Pieśni” Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego	– krótko charakteryzuje postać Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego – ocenia sposób opisanie uczucia przez poetę w „Pieśni III” – wyjaśnia funkcje pytań zastosowanych w „Pieśni III” – prezentuje własną interpretację głosową wiersza w trakcie konkursu recytatorskiego, dbając o odpowiednią dykcję, tempo oraz modulację głosu	1	I.1.2 II.1.2 II.2.2 II.2.4 II.3.1 II.3.3 II.4.2 III.1.1
98. Kompozycja tekstów	Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 3: O przyrządzaniu tekstów Temat: Co się kryje pod tytułem s. 112–119		kompozycyjnie wyodrębnione części tekstu (tytuł, podtytuł, śródtytuł, motto, dedykacja)	– redaguje krótki artykuł zgodny z podanym tytułem, podtytułem i ze śródtytułami – dopisuje swoje propozycje tytułu oraz śródtytułów do zamieszczonego artykułu – wybiera frazeologizm, który najlepiej komentuje treść danej wypowiedzi – zaznacza motto oraz omawia jego	– na podstawie słownika wyrazów obcych wyjaśnia znaczenie tytułu czasopisma „Cogito” – proponuje tematykę tekstów, których mottem mogłyby być podane cytaty – pisze plan twórczy pracy na jeden z wymienionych tematów, uwzględniając tytuł i podtytuł tekstu, a także śródtytuły, dedykację i motto	1	I.1.2 I.2.3 III.1.1 III.1.3 III.1.7 III.2.4

				<p>znaczenie dla tekstu</p> <ul style="list-style-type: none"> – układa treść dedykacji – wskazuje dedykacje i określa, w jakim celu powstała każda z nich – układa plan twórczy pracy na jeden z podanych tematów 			
<p>99. Która Nike jest nam bliższa?</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – Polska s. 157–158</p> <p>„Słownik mitów i tradycji kultury” Władysława Kopalińskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Zbigniew Herbert, „Nike która się waha” – „Nike z Samotraki” – „Nike z Delos” 	<p>postać Zbigniewa Herberta, symbolika mitologiczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia tytuły zbiorów poetyckich Zbigniewa Herberta – na podstawie słownika redaguje notatkę na temat bogini Nike – określa temat wiersza – podaje, czym różni się Nike z utworu Zbigniewa Herberta od mitologicznego wyobrażenia tej bogini – opisuje w kilku zdaniach sytuację młodego żołnierza – wyjaśnia, dlaczego bogini nie ostrzega młodzieńca – wskazuje w wierszu odwołania do mitologii greckiej 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko charakteryzuje postać Zbigniewa Herberta – przewiduje, jaki los czeka młodego żołnierza – wyjaśnia, czemu służy przeciwstawienie <i>otwarta pierś</i> – <i>zamknięte oczy</i> w ostatniej zwrotce – tłumaczy, w jaki sposób poeta wykorzystuje symbole mitologiczne – omawia, jak brak rymów i znaków interpunkcyjnych oraz nierówna długość wersów i zwrotek wpływają na odbiór utworu – uzasadnia, która z rzeźb lepiej oddaje wahanie, a która – pewność 	1	<p>I.1.2 I.2.1 II.1.2 II.2.4 II.2.11 II.3.1 III.1.1</p>
<p>100. i 101. W świecie groteski</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – Polska s. 159–161</p> <p>Słownik języka polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Sławomir Mrożek, „Wesele w Atomicach” 	<p>postać Sławomira Mrożka, groteska, dialektyzacja</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia tytuły utworów Sławomira Mrożka – opowiada, jak powinno wyglądać tradycyjne polskie wesele – na podstawie słownika wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów – zapisuje w punktach przebieg uroczystości w Atomicach – wylicza, co znajdowało się w kufrze panny młodej – odnajduje w tekście sprzeczne określenia poszczególnych elementów obrazu wsi – tłumaczy, czym jest groteska i dialektyzacja – wypisuje z utworu pięć słów użytych w celu wprowadzenia dialektyzacji 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko charakteryzuje postać Sławomira Mrożka – porównuje zawartość kufra panny młodej z utworu z tradycyjnym posagiem – omawia, co autor osiągnął, wykorzystując w tekście groteskę i dialektyzację – wypisuje z utworu co najmniej sześć słów użytych w celu wprowadzenia dialektyzacji – wykonuje ilustrację do tekstu Sławomira Mrożka „Wesele w Atomicach” 	2	<p>I.1.2 I.2.3 I.3.3 II.2.1 III.1.1</p>
<p>102. i 103. Jak napisać podanie i list motywacyjny?</p>	<p>Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami</p>		<p>redagowanie podania i listu motywacyjnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zaznacza argumenty, których można użyć w poszczególnych pismach skierowanych do dyrektora szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> – redaguje podanie o przyjęcie do szkoły ponadgimnazjalnej, dbając o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną 	2	<p>I.1.2 I.3.1 III.1.1 III.1.2</p>

	Rozdział 3: O przyrządzaniu tekstów Temat: Na własną prośbę – podanie i list motywacyjny s. 120–127			<ul style="list-style-type: none"> – formułuje po dwa argumenty odpowiednie do poszczególnych sytuacji – wprowadza do podania brakujące informacje – redaguje podanie o przyjęcie do szkoły ponadgimnazjalnej, wykorzystując wymienione zwroty i wyrażenia – wypisuje cechy oraz umiejętności wymagane w pracy osób ukazanych na ilustracjach – ustala, które z podanych argumentów mogłyby się pojawić w listach motywacyjnych skierowanych do poszczególnych osób – uzupełnia list motywacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> – pisze dwa listy motywacyjne, wykorzystując określone słownictwo oraz przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych 		<ul style="list-style-type: none"> III.1.4 III.1.7 III.2.1 III.2.2
104. Co nam przyniesie przyszłość?	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – Polska s. 161–163 Słownik języka polskiego	– Stanisław Lem, „Kongres futurologiczny”	postać Stanisława Lema, futurologia, powieść fantastycznonaukowa, stylizacja, neologizm, humanitarny	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia tytuły utworów Stanisława Lema – na podstawie słownika podaje znaczenie terminu <i>futurologia</i> – nazywa emocje bohatera tekstu po obudzeniu się w nowej, obcej rzeczywistości – wypisuje z utworu neologizmy służące uwiarygodnieniu przedstawionych wydarzeń – opowiada, w jaki sposób działały psychemikalia – opisuje wizję przyszłości ukazaną przez Stanisława Lema – tłumaczy, czym jest stylizacja – udowadnia, że utwór „Kongres futurologiczny” to opowiadanie fantastycznonaukowe 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko charakteryzuje postać Stanisława Lema – wyjaśnia znaczenie neologizmów – odszukuje w tekście środki artystyczne służące stylizacji – wskazuje podobieństwa między rzeczywistością zaprezentowaną w opowiadaniu Stanisława Lema a światem współczesnym 	1	<ul style="list-style-type: none"> I.1.2 I.2.3 I.3.3 II.1.2 II.2.4 II.2.8 II.3.1 III.1.1
105. Jaką wartość ma życie?	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Współczesność –	– Ewa Lipska, „*** [Nie uratowała mnie powódź...]”	postać Ewy Lipskiej, podmiot liryczny, metafora, anafora, puenta	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia tytuły zbiorów poetyckich Ewy Lipskiej – opowiada o nastroju wiersza – zaznacza w utworze metafory – opisuje stosunek podmiotu lirycznego do życia – wskazuje w tekście anaforę 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko charakteryzuje postać Ewy Lipskiej – wyjaśnia znaczenie metafor zaznaczonych w wierszu – określa funkcję anafory zastosowanej w utworze – tłumaczy znaczenie puenty 	1	<ul style="list-style-type: none"> I.1.2 II.1.1 II.1.2 II.2.2 II.2.4 II.2.5 II.3.1

	Polska s. 164			– odnajduje w wierszu puentę	wiersza – rozważa, czy współcześnie życie jest wysoko cenioną wartością		II.4.2 III.1.1
106. i 107. Piszemy życiorys i CV	Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 3: O przyrządzaniu tekstów Temat: Z życia wzięte s. 128–136		życiorys i CV	– zaznacza zdania, które mogłyby się znaleźć w życiorysie – podkreśla w tekście zdania oraz wyrażenia nieodpowiednie dla stylu i charakteru życiorysu – uzupełnia życiorys odpowiednimi informacjami na temat siebie lub wymyślonej osoby – redaguje życiorys nastolatki ukazanej na fotografiach, korzystając z podanego słownictwa – na podstawie zamieszczonego życiorysu wypisuje w punktach odpowiednie informacje, używając równoważników zdań – wykreśla z CV niepotrzebne informacje i – tam, gdzie to możliwe – zastępuje je odpowiednimi propozycjami	– wyjaśnia, z jakiego powodu poeta napisał swój życiorys w sposób odbiegający od ustalonych zasad tworzenia tej formy wypowiedzi – pisze swoje CV, a następnie przekształca je na życiorys przy użyciu zamieszczonych sformułowań	2	I.1.2 I.3.1 I.3.6 III.1.1 III.1.2 III.1.4 III.1.7 III.2.1 III.2.2
108. Odkrywać nowe łądy...	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Współczesność – Polska s. 165–167 Słownik synonimów, słownik frazologiczny	– Olga Tokarczuk, „Świat w głowie”	postać Olgi Tokarczuk, synonimy, streszczenie, typ narracji, związki frazologiczne, sprawozdanie z filmu	– odszukuje w słowniku wyrazów bliskoznacznych synonimy słowa <i>podróż</i> – streszcza przeczytany tekst w kilku zdaniach – określa typ narracji zastosowanej w powieści – opisuje, w jaki sposób w utworze przedstawieni są rodzice – tworzy listę cech potrzebnych podróżnikowi – wyjaśnia, dlaczego wyjazdy rodziców nie są uznawane przez bohaterkę za prawdziwe podróżowanie – przy użyciu słownika wypisuje związki frazeologiczne odnoszące się do postawy bohaterki – odpowiada, jak kobieta charakteryzuje samą siebie – tłumaczy, z jakich powodów	– dokonuje hierarchizacji cech potrzebnych podróżnikowi – wskazuje w tekście fragment świadczący o dystansie bohaterki do własnej osoby – charakteryzuje typ nowoczesnego człowieka ukazanego w utworze – pisze sprawozdanie z wybranego filmu, którego motywem przewodnym jest podróż, dbając o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną – opowiada o swojej wymarzonej wyprawie, a także przedstawia jej plan uwzględniający wycieczki, środki lokomocji, miejsca pobytu oraz obiekty warte obejrzenia	1	I.1.1 I.1.2 I.2.3 II.1.2 II.2.3 II.2.10 II.2.11 II.3.1 III.1.1 III.1.4

				<p>ludzie decydują się poświęcić życie na poznawanie nowych lądów, zdobywanie gór i odkrywanie niezbadanych terytoriów</p> <p>– pisze sprawozdanie z wybranego filmu, którego motywem przewodnim jest podróż</p> <p>– opowiada o swojej wymarzonej wyprawie</p>			
<p>109. Kim są pan i pani K?</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Literatura popularna – źródło wartości czy rozrywki? s. 170–172</p>	<p>– Ray Bradbury, „Pan i pani K”</p>	<p>postać Raya Bradbury’ego, elementy świata przedstawionego, opowiadanie fantastycznonaukowe, telepatia</p>	<p>– wymienia tytuły utworów Raya Bradbury’ego</p> <p>– gromadzi informacje o planecie Mars i sporządza notatkę na ten temat</p> <p>– opowiada, jak wyobraża sobie życie na Marsie</p> <p>– określa narratora historii</p> <p>– odszukuje w tekście fragmenty dotyczące domu i otoczenia Marsjan</p> <p>– charakteryzuje wygląd pana i pani K oraz podaje, czym się zajmują</p> <p>– odpowiada, co zakłóciło codzienny rytm dnia małżonków</p> <p>– przedstawia w kilku zdaniach niezwykle sen Ylli</p> <p>– opisuje, jak wygląda obcy przybysz, który ukazuje się bohaterce we śnie</p> <p>– wie, do jakiego gatunku literackiego można zaliczyć „Kroniki marsjańskie”</p> <p>– zapisuje w punktach dokonania, którymi mieszkańcy Ziemi mogliby zaimponować przybyszom z innej planety</p>	<p>– krótko omawia postać Raya Bradbury’ego</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego bohaterowie uznają mieszkańca trzeciej planety za dziwnego i nierzeczywistego</p> <p>– podaje odpowiednie argumenty na poparcie tezy, że utwór Raya Bradbury’ego to opowiadanie fantastycznonaukowe</p> <p>– redaguje notatkę na temat szans i zagrożeń związanych z dążeniem człowieka do odkrywania tajemnic wszechświata i innych cywilizacji</p>	1	<p>I.1.2 I.2.1 II.2.3 II.2.8 III.1.1</p>
<p>110. i 111. Na tropie zabójcy</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Literatura</p>	<p>– Agatha Christie, „Kto zabił?”</p>	<p>postać Agathy Christie, powieść kryminalna, rodzaj narracji</p>	<p>– podaje tytuły utworów Agathy Christie</p> <p>– określa rodzaj narracji prowadzonej w tekście</p> <p>– wyjaśnia, co o swojej rozmówczyni myślał inspektor</p>	<p>– krótko omawia postać Agathy Christie</p> <p>– opowiada, w jaki sposób panna Marple odkryła mordercę Christiana Gulbrandsena</p> <p>– tłumaczy, jaką rolę</p>	2	<p>I.1.2 II.2.3 II.2.8 III.1.1</p>

	popularna – źródło wartości czy rozrywki? s. 173–175			Curry podczas spotkania w holu – charakteryzuje pannę Marple, podkreślając cechy jej osobowości, które pozwoliły bohaterce rozwiązać zagadkę morderstwa – zapisuje w punktach plan, jaki ułożył Lewis Serrocold, aby nie wykryto, że to on jest zabójcą – wymienia zdolności, jakie powinien posiadać dobry detektyw	w przedsięwzięciu odegrał Edgar Lawson – odszukuje w tekście trzy motywy typowe dla powieści kryminalnej		
112. Co nas fascynuje w powieściach grozy?	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Literatura popularna – źródło wartości czy rozrywki? s. 176–178 Słownik symboli	– Dean Koontz, „Niewytłumaczalny lęk”	postać Deana Koontza, thriller, <i>suspense</i>	– wymienia tytuły utworów Deana Koontza – wyjaśnia, kim jest bohater powieści – opisuje, jak wyglądało życie Dominicka, gdy zaczął lunatykować – odnajduje w tekście informacje dotyczące uczuć mężczyzny – charakteryzuje nastrój przeczytanych fragmentów – na podstawie słownika symboli tłumaczy, jaką rolę odgrywa w powieści księżyc – wskazuje w utworze typowe cechy thrillera – uczestniczy w dyskusji na temat: <i>Czy ludzie lubią się bać?</i>	– charakteryzuje postać Deana Koontza – omawia, jak zmieniały się emocje bohatera wraz z rozwojem wydarzeń – określa, dzięki czemu autor uzyskał nastrój niepokoju w utworze – bierze aktywny udział w dyskusji na temat: <i>Czy ludzie lubią się bać?</i> , a następnie formułuje wnioski	1	I.1.2 I.2.1 II.1.1 II.2.8 III.1.1 III.1.5
113. i 114. Prawdziwych księżniczek już nie ma...	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Literatura popularna – źródło wartości czy rozrywki? s. 179–183	– Andrzej Sapkowski, „Prawdziwa księżniczka”	postać Andrzeja Sapkowskiego, fantasy, baśń, elementy świata przedstawionego, plan wydarzeń, styl potoczny	– wymienia tytuły książek Andrzeja Sapkowskiego – przypomina, czym charakteryzują się baśnie – wskazuje wyrazy i wyrażenia odpowiadające tematyce utworów średniowiecznych – omawia elementy świata przedstawionego – odszukuje w tekście postacie i wydarzenia realistycznie oraz fantastyczne – określa, do jakiego gatunku literackiego można zaliczyć utwór Andrzeja Sapkowskiego	– krótko omawia postać Aleksandra Sapkowskiego – gromadzi odpowiednie przykłady z tekstu na potwierdzenie tezy, że utwór należy do gatunku fantasy – wyjaśnia, w jakim celu autor zastosował w powieści styl potoczny – zbiera informacje na temat trzech polskich i zagranicznych pisarzy fantasy oraz publikacji tego gatunku	2	I.1.2 I.2.1 I.3.1 II.2.1 II.2.8 II.2.10 III.1.1

				<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje Geralta, biorąc pod uwagę jego zachowanie i sposób mówienia – podaje nazwę epoki, do której nawiązuje tekst – pisze plan przeczytanej historii – odnajduje we fragmentach powieści cechy stylu potocznego 			
115. Co to znaczy <i>usychać z miłości</i> ?	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Literatura popularna – źródło wartości czy rozrywki? s. 184–185 Słownik frazeologiczny	– Marta Fox, „Usychanie z miłości”	elementy świata przedstawionego, powieść obyczajowa	<ul style="list-style-type: none"> – ustala, jaką tematykę powinny podejmować książki dla nastolatków – określa tematykę utworu – odszukuje we fragmencie wskazówki pozwalające ustalić miejsce i czas akcji powieści – podaje imiona postaci z tekstu oraz krótko charakteryzuje wybrane osoby – przytacza opinie bohaterów o szesnastowiecznej historii miłosnej – tłumaczy, jaką wartość stanowi miłość dla bohaterów opowiadania – na podstawie słownika wyjaśnia znaczenie zwrotu <i>usychać z miłości</i> 	– omawia ponadczasowy wzorzec miłości utrwalony w literaturze – krótko charakteryzuje każdą z postaci – wymienia oznaki stanu, który można określić <i>usychaniem z miłości</i> – gromadzi argumenty potwierdzające, że utwór Marty Fox można uznać za współczesną powieść obyczajową – bierze aktywny udział w przygotowaniu inscenizacji wybranego fragmentu książki należącej do literatury młodzieżowej	1	I.1.2 I.2.3 II.1.2 II.2.8 II.2.10 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.2.4
116. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 3: Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności s. 142–143		rodzaj narracji, tytuł, podtytuł, śródtytuły, dedykacja, list motywacyjny	<ul style="list-style-type: none"> – określa narratora występującego w tekście – wymienia fakty z życia bohatera – proponuje tytuły i podtytuły w tekście oraz odpowiednie śródtytuły – uzupełnia dedykację – redaguje list motywacyjny, przestrzegając norm kompozycyjnych 	– redaguje list motywacyjny, przestrzegając norm kompozycyjnych, a także językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych	1	I.1.2 II.1.2 II.2.3 III.1.1 III.1.2 III.1.4
117. Wyższość prasy nad internetem	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Prasa a internet s. 186–187	– „Właściwości komunikacji prasowej i internetowej” – „Rola i aktywność odbiorcy” – „Nadawca prywatny”	komunikacja prasowa i internetowa, prenumerata	<ul style="list-style-type: none"> – omawia różnice między tradycyjną prasą a gazetami publikowanymi w internecie – określa, czy komentarze czytelników są wiarygodnym źródłem informacji – ustala, czy lepiej jest zaprenumerować czasopismo 	– wymienia więcej niż trzy powody, dla których w dobie rozwoju internetu ludzie czytają tradycyjne gazety	1	I.1.2 II.1.2 II.4.3 III.1.1 III.1.8

		<ul style="list-style-type: none"> – „Wybór komunikatów” – „Zasięg oddziaływania” 		<p>poświęcone swojemu hobby, czy czytać je w internecie i uzasadnia swoją odpowiedź</p> <ul style="list-style-type: none"> – podaje trzy powody, dla których w dobie rozwoju internetu ludzie czytają tradycyjne gazety 			
118. Witajcie w świecie bloggerów	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Prasa a internet s. 188–189	– Artur Bazak, „Kraj bloggerów”	blog, blogosfera, dziennikarstwo internetowe	<ul style="list-style-type: none"> – zapisuje swoje skojarzenia z wyrażeniem <i>salon literacki</i> – wymienia formy dziennikarstwa internetowego, o jakich jest mowa w tekście Artura Bazaka – określa, jaką formą wypowiedzi jest blog – podaje najważniejsze elementy blogu – tłumaczy, czym jest blogosfera – wyjaśnia, co sprawia, że blogi stają się coraz bardziej znaczącą i poważaną formą wypowiedzi – omawia rolę blogu Salon24.pl – wypowiada się na temat przyczyn popularności blogów 	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada, jaką funkcję pełnią blogi publicystyczne i czym różnią się od tych prowadzonych przez nastolatków – redaguje notatkę dotyczącą trzech wybranych blogów publicystycznych 	1	I.1.2 I.1.10 I.2.1 III.1.1 III.1.6 III.1.8
119. Gazeta marzeń	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Prasa a internet s. 190–191	– „Nowoczesna gazeta”	prasa internetowa, dystrybucja	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje gazetę marzeń Krzysztofa Urbanowicza – wymienia dwie zalety oraz dwie wady czasopism papierowych oraz gazety multimedialnej, o której jest mowa w tekście – wskazuje fragment wypowiedzi zawierający opinię Krzysztofa Urbanowicza na temat przyszłości prasy – odpowiada, która forma prasy – tradycyjna czy internetowa – bardziej mu odpowiada i uzasadnia swoje zdanie 	<ul style="list-style-type: none"> – przypomina, w którym wieku nastąpił rozwój prasy w Polsce i z jakimi nastrojami był związany – wymienia 3–4 zalety oraz 3–4 wady czasopism papierowych oraz gazety multimedialnej, o której jest mowa w tekście – wyjaśnia, w jakim znaczeniu autor blogu używa wyrażenia <i>indywidualizacja treści</i> – określa, który rodzaj prasy pozwala czytelnikowi na <i>indywidualizację treści</i> – formułuje swoją opinię na temat zakresu swobody publikowania różnych wypowiedzi w internecie i podaje odpowiednie argumenty 	1	I.1.2 I.2.1 II.1.2 III.1.1 III.1.8
120. Etyka i etykieta językowa w sieci internetowej	Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami		zasady etyki i etykiety językowej obowiązujące w komunikacji za	<ul style="list-style-type: none"> – podkreśla sformułowania, które mogłyby się znaleźć w e-mailu do wychowawczyni – redaguje tekst e-maila będącego 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje ponad trzy argumenty na temat: <i>Dlaczego nawet w przypadku SMS-ów powinniśmy dbać o poprawność językową</i> 	1	I.1.2 III.1.1 III.1.6 III.1.7

	Wypowiedzi w sieci Tematy: W sieci formy też obowiązują – e-mail; Mało znaków, dużo treści – SMS s. 152–155		pośrednictwem poczty elektronicznej i SMS-ów, redagowanie poprawnego tekstu e-maila i SMS-a	odpowiedzią na zamieszczoną wiadomość – pisze w zeszycie SMS-a dotyczącego przekazania określonych treści – formułuje trzy argumenty na temat: <i>Dlaczego nawet w przypadku SMS-ów powinniśmy dbać o poprawność językową naszych wypowiedzi?</i>	<i>naszych wypowiedzi?</i>		III.1.8 III.2.2
121. Niebezpieczeństwa w sieci	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Prasa a internet s. 194–197	– „Wirtualne i realne fałszerstwa”	strona internetowa, komiks	– przedstawia sposoby, które mogą uchronić przed oszustami pojawiającymi się w sieci – określa temat obu zaprezentowanych tekstów – wylicza elementy strony internetowej budzące podejrzenia bohaterów utworu – uczestniczy w dyskusji na temat: <i>Jak powinni byli się zachować Gogel i przyjaciele, gdy odkryli nieuczciwych użytkowników sieci?</i> – wymienia elementy, dzięki którym artykuł zamieszczony w komiksie przykuwa uwagę czytelnika	– ustala, które medium – prasa czy internet – ze względu na swoje właściwości ułatwia popełnianie przestępstw – wskazuje, co mają ze sobą wspólnego postacie występujące w przeczytanych fragmentach – na podstawie komiksu i posiadanej wiedzy omawia rolę prasy w życiu społecznym – wyjaśnia, dlaczego obecnie bardzo popularne są śledztwa dziennikarskie	1	I.1.2 II.1.2 II.2.11 II.4.1 III.1.1 III.1.5 III.1.6 III.1.8
122. Śledzimy fora internetowe	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Prasa a internet s. 198–199 Słownik języka polskiego	– Patrycja Kozera, „Dr Google, czyli na co jestem dziś chory”	hipochondria, hipochondryk, fora internetowe, cyberchondria, webdiagnozowanie, cyberprzemoc	– na podstawie słownika wyjaśnia znaczenie terminów <i>hipochondria</i> i <i>hipochondryk</i> – tłumaczy, dlaczego niektórzy ludzie zagląдают na fora internetowe w poszukiwaniu informacji o dolegliwościach i sposobach ich leczenia – charakteryzuje portale społecznościowe, o których pisze autorka – podaje znaczenie terminu <i>cyberchondria</i> – odszukuje w internecie strony dotyczące kampanii społecznej „Dziecko w sieci” i tłumaczy, na czym polega cyberprzemoc	– rozważa, czy na podstawie wiadomości znalezionych w internecie i prasie można podejmować ważne decyzje – wyraża swoją opinię na temat portali społecznościowych – opisuje osobę nazywaną cyberchondrykiem – określa, w jaki sposób zasada ograniczonego zaufania obowiązuje w odniesieniu do zawartości sieci – odpowiada, kiedy można mieć pewność, że wiadomości zamieszczone w sieci są rzetelne i wiarygodne	1	I.1.2 I.2.1 I.2.3 II.1.2 III.1.1 III.1.6 III.1.8

				– tworzy plakat ostrzegający przed zjawiskiem cyberprzemocy			
123. Świadectwa współczesności – powtórzenie wiadomości	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 s. 200–202	– „Śladami epoki”	największe osiągnięcia współczesności, sztuka XX i XXI w.	– wymienia najważniejsze odkrycia i wydarzenia współczesności – redaguje notatkę na temat rozwoju technologii informacyjnej – podaje przykłady sztuki XX i XXI w.	– omawia najważniejsze odkrycia i wydarzenia współczesności – prezentuje charakterystyczne tendencje w sztuce XX i XXI w. – redaguje notatkę na temat rozwoju technologii informacyjnej, dbając o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną	1	I.1.2 II.2.11 III.1.1 III.1.4 III.2.11
124. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 3 Blok: Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności s. 203–204		popkultura, twórcy filozofii postmodernistycznej, stylizacja, dialektyzacja, opowiadanie fantastycznonaukowe, powieść kryminalna, thriller, eufemizmy, mass media, wideo-art, abakan, groteska, rozprawka	– łączy imiona i nazwiska twórców z tytułami ich dzieł – wskazuje właściwą definicję stylizacji – nazywa środek stylistyczny zastosowany w podanym fragmencie – zapisuje przy wskazanych utworach nazwy odpowiednich gatunków literackich – wyjaśnia, czym jest eufemizm i w jakim celu się go stosuje – charakteryzuje krótko blog jako formę wypowiedzi – pisze rozprawkę na jeden z podanych tematów	– na podstawie tekstu określa rodzaje krytyki popkultury – podaje, jak oceniani są odbiorcy popkultury przez przedstawicieli „arystokratów” i „demokratów” – wymienia nazwiska głównych twórców filozofii postmodernistycznej – redaguje krótkie definicje podanych pojęć – pisze rozprawkę na jeden z określonych tematów, dbając o poprawność kompozycyjną i językową	1	I.1.2 I.1.7 I.3.3 II.1.2 II.2.4 II.2.8 III.1.1 III.1.2 III.1.4
125. Netykieta na forach i w grupach dyskusyjnych oraz w blogach	Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Wypowiedzi w sieci Tematy: Dodać coś od siebie – post internetowy; Dziennik bez tajemnic – blog s. 156–159		zasady etyki i etykiety językowej obowiązujące podczas rozmów na forach i w grupach dyskusyjnych oraz przy tworzeniu blogu, redagowanie poprawnego postu internetowego, kształtowanie układu graficznego tekstu blogu	– redaguje uprzejmą i zwięzłą wypowiedź odnoszącą się do zamieszczonych postów – odszukuje internetowy dziennik znanej osoby oraz pisze w zeszycie krótki komentarz dotyczący tego blogu – opisuje swoje przeżycia i wrażenia związane z określonym zdarzeniem w formie fragmentu blogu	– opisuje swoje przeżycia i wrażenia związane z określonym zdarzeniem w formie fragmentu blogu, przestrzegając zasad etykiety językowej	1	I.1.2 I.2.1 I.3.1 III.1.1 III.1.6 III.1.7 III.1.8
126. Trudna sztuka wyboru	Podręcznik do kształcenia literackiego i	– „Wybory bohaterów literackich	wzorce zachowań, dylematy bohaterów literackich	– ocenia, który z wyborów przedstawionych na osi wydaje się najtrudniejszy i uzasadnia swoją	– porównuje dylematy bohaterów literackich minionych epok z problemami nurtującymi	1	I.1.2 II.4.1 II.4.2

	kulturowego Rozdział 4 Blok: Wybory bohaterów literackich w dawnych epokach s. 210–211	w dawnych epokach”		opinię – wybiera z podanych utworów trzech innych bohaterów, którzy również dokonują wyborów, i omawia podjęte przez nich decyzje	współczesnego człowieka i zapisuje swoje spostrzeżenia		II.4.3 III.1.1 III.2.11
127. Czy miłość wymaga ofiar?	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 4 Blok: Wybory bohaterów literackich w dawnych epokach s. 212–214 Słownik języka polskiego	– Giovanni Boccaccio, „Sokół”	postać Giovanniego Boccaccia, <i>teoria sokoła</i> , streszczenie, typ narracji	– podaje tytuł zbioru stu nowel Giovanniego Boccaccia – na podstawie słownika wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów – pisze w punktach streszczenie przeczytanego tekstu – przedstawia swoje odczucia na temat poświęcenia Federiga w imię miłości – ocenia postępowanie głównej postaci – wyjaśnia, co przekonało Monnę Giovannę do Federiga – ustala, jakich wyborów dokonują bohaterowie utworu – nazywa typ narracji – formułuje tezę i podaje dwa argumenty na temat: <i>Czy, Twoim zdaniem, miłość wymaga ofiar?</i>	– krótko charakteryzuje postać Giovanniego Boccaccia – prezentuje swoją opinię o wyborach bohaterów tekstu – określa, jaką funkcję pełni w utworze zastosowany typ narracji – formułuje tezę i podaje co najmniej cztery argumenty na temat: <i>Czy, Twoim zdaniem, miłość wymaga ofiar?</i>	1	I.1.2 I.2.3 II.1.1 II.1.2 II.2.1 II.2.3 II.2.7 II.4.2 II.4.3 III.1.1
128. Nowy gatunek – powieść w listach	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 4 Blok: Wybory bohaterów literackich w dawnych epokach s. 214–215	– Jean Jacques Rousseau, „Nieśmiertelna miłość”	postać Jeana Jacques’a Rousseau, powieść w listach, list	– wymienia sposoby i okoliczności sprzyjające wyrażaniu swoich uczuć drugiej osobie – charakteryzuje obraz bohaterów wyłaniający się z listów – wskazuje cytaty dotyczące postępowania Julii i Saint-Preux – odszukuje fragmenty określające, jak miłość wpłynęła na zakochanych – odpowiada, przed jakim wyboorem stanęli bohaterowie – redaguje opowiadanie o dalszych losach zakochanych, przenosząc ich w czasy współczesne	– krótko omawia postać Jeana Jacques’a Rousseau – określa sposób wypowiedzania się postaci – wyjaśnia, dlaczego uczucie pomiędzy Julią i Saint-Preux było zakazane, odwołując się do realiów epoki – ocenia decyzję, którą podjęli bohaterowie – redaguje opowiadanie o dalszych losach zakochanych, przenosząc ich w czasy współczesne, a także dbając w pracy o poprawność językową ortograficzną i interpunkcyjną	1	I.1.2 II.1.2 II.3.2 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.1.4 III.2.11
129. Starożytny Rzym	Podręcznik do kształcenia	– Henryk Sienkiewicz,	postać Henryka Sienkiewicza, heroizm	– wymienia tytuły utworów Henryka Sienkiewicza	– przypomina najważniejsze informacje o życiu i twórczości	1	I.1.2 II.1.1

<p>areną wydarzeń w „Quo vadis”</p>	<p>literackiego i kulturowego Rozdział 4 Blok: Wybory bohaterów literackich w dawnych epokach s. 216–218</p>	<p>„Siła wybaczenia” – Henryk Siemiradzki, „Pochodnie Nerona”</p>		<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje fragmenty dotyczące krzywd, których Glaukus doznał od Chilona – ocenia postawę Chilona – ustala, czy śmierć Glaukusa można nazwać heroiczną – omawia wybory, jakich musieli dokonać bohaterowie – nazywa emocje, które wzbudza w nim zamieszczony fragment utworu – redaguje krótką wypowiedź dotyczącą tego, czy istnieją granice przebaczenia osobom, które wyrządziły nam krzywdę – wyjaśnia, co łączy obraz Henryka Siemiradzkiego z przeczytanymi fragmentami powieści Henryka Sienkiewicza 	<p>Henryka Sienkiewicza</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega wewnętrzna przemiana Chilona – porównuje ostatnie chwile życia Glaukusa ze scenami żegnania się ze światem wybranych bohaterów literackich lub filmowych – określa wpływ decyzji podejmowanych przez postacie na postępowanie innych bohaterów tekstu – rozważa, czy powieść Henryka Sienkiewicza ma charakter ponadczasowy i uzasadnia swoją opinię 		<p>II.1.2 II.2.7 II.2.11 II.3.1 II.4.1 II.4.2 II.4.3 III.1.1</p>
<p>130. i 131. Co czuje człowiek w chwili zagrożenia?</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 4 Blok: Wybory bohaterów literackich w dawnych epokach s. 219–222</p>	<p>– Joseph Conrad, „Katastrofalna decyzja” – Théodore Géricault, „Tratwa Meduzy”</p>	<p>postać Josepha Conrada, elementy świata przedstawionego</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia tytuły utworów Josepha Conrada – przedstawia sytuację, w której znalazł się Jim – opowiada, dlaczego bohater nie pomógł pielgrzymom – dzieli tekst na części ukazujące kolejne etapy przeżyć Jima i nadaje tytuł każdej z nich – wypisuje z utworu wyrazy oznaczające hałas oraz słowa określające ciszę – wyjaśnia, dlaczego mówi się, że kapitan powinien ostatni zejść ze statku – wypowiada się na temat znaczenia odwagi i poczucia obowiązku – odnosi się do stwierdzenia, że pośpiech jest złym doradcą – gromadzi informacje dotyczące obrazu Théodore’a Géricaulta „Tratwa Meduzy” i redaguje krótką notatkę 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko omawia postać Josepha Conrada – tłumaczy, w jaki sposób autor wykorzystuje nazwy dźwięków, aby podkreślić atmosferę chwili – określa związek między obrazem „Tratwa Meduzy” a przeczytanym fragmentem 	<p>2</p>	<p>I.1.2 I.2.1 II.1.2 II.2.1 II.2.4 II.2.11 II.3.1 II.4.1 II.4.2 II.4.3 III.1.1</p>

<p>132. Zamęt, chaos, nieporozumienie... – co oznacza dziś <i>wieża Babel</i>?</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 4 Blok: Rozterki człowieka współczesnego s. 226–227</p> <p>Słownik frazeologiczny</p>	<p>– Jerzy Duda-Gracz, „Babel 2” – Pieter Bruegel, „Wieża Babel”</p>	<p>wyrażenie <i>wieża Babel</i>, kompozycja obrazu</p>	<p>– zapoznaje się z biblijną historią o wieży Babel i odpowiada, co symbolizowała ta budowla – wyjaśnia na podstawie słownika, jakie jest współczesne znaczenie wyrażenia <i>wieża Babel</i> – opisuje obraz Pietera Bruegla – porównuje oba dzieła, uwzględniając: wielkość wieży, przedstawienie ludzi, detale widoczne po lewej i prawej stronie pierwszego planu oraz tło</p>	<p>– opowiada starotestamentową opowieść o wieży Babel – określa, w jaki sposób Jerzy Duda-Gracz nawiązuje do obrazu „Wieża Babel” – omawia rozterki współczesnego człowieka wyrażone w dziele Jerzego Dudy-Gracza</p>	<p>1</p>	<p>I.2.1 I.2.3 II.2.11 II.3.1 II.4.1 II.4.2 III.1.1 III.2.4</p>
<p>133. Zasady netykiety</p>	<p>Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Wypowiedzi w sieci Tematy: Wirtualne rozmowy bez realnych błędów – o pogawędkach na czacie; W zgodzie z netykietą s. 160–164</p>		<p>zasady etyki i etykiety językowej obowiązujące podczas komunikacji na czacie, cechy języka internetowego (emotikony, skróty internetowe – akronimy i ucięcia) netykieta, konsekwencje stosowania form charakterystycznych dla komunikacji internetowej (e-mail, post internetowy, blog, czat), zasady odpowiedzialnego i kulturalnego korzystania z elektronicznych środków przekazywania informacji</p>	<p>– łączy skróty internetowe z odpowiednimi sformułowaniami – dopisuje własną odpowiedź na forum internetowym, w której zachęca innych do czytania komiksów</p>	<p>– wymienia zasady netykiety, które zostały złamane przez niektóre osoby wypowiadające się na forum – przekształca zamieszczone wypowiedzi osób rozmawiających na czacie tak, aby były napisane językiem ogólnym</p>	<p>1</p>	<p>I.1.2 I.1.6 I.1.8 I.3.1 I.3.3 III.1.6 III.1.7 III.1.8</p>
<p>134. Kiedy marzenia nie zostają spełnione...</p>	<p>Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 4 Blok: Rozterki człowieka</p>	<p>– Arthur Miller, „Niespełnione marzenia”</p>	<p>postać Arthura Millera, idealista, altruista, pragmatyk</p>	<p>– wskazuje rzeczowniki najtrafniej charakteryzujące postacie dramatu – opowiada o życiu, jakie wiódł Biff – przedstawia marzenia Biffa – określa, czy bracia są zadowoleni ze swojego losu i uzasadnia swoją</p>	<p>– krótko omawia postać Arthura Millera – ocenia, jak rezygnacja Biffa z marzeń wpływa na osąd tego bohatera – odnosi się do podanych słów postaci, a następnie tłumaczy,</p>	<p>1</p>	<p>I.1.2 II.1.2 II.2.6 II.2.11 II.3.1 II.4.2 II.4.3</p>

	współczesnego s. 228–230			odpowiedź – podaje przyczyny rezygnacji Biffa z marzeń – pisze, jak potoczą się dalsze losy bohaterów sztuki – tworzy „Kodeks szczęśliwego człowieka”, składający się z siedmiu punktów	czym jest dla niego przyszłość – tworzy „Kodeks szczęśliwego człowieka”, składający się co najmniej z dziewięciu punktów		III.1.1
135. Życie emigrantów dawniej i dziś	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 4 Blok: Rozterki człowieka współczesnego s. 232–233	– Józef Baran, „Rozmowa z emigrantką” – René Magritte, „Tęsknota za własnym krajem”	postać Józefa Barana, obraz poetycki, dialog, opis dzieła sztuki, emigracja	– omawia obrazy poetyckie ukazane w utworze – określa, które fragmenty wiersza przypominają dialog oraz wskazuje rozmówców – przytacza cytaty mówiący o tym, kiedy emigranci czują się najbardziej samotni – odnajduje w tekście frazeologizmy – charakteryzuje wizerunek emigracji wyłaniający się z utworu i wymienia środki stylistyczne, które stworzyły taki efekt – podaje sposoby radzenia sobie z tęsknotą za bliskimi – uczestniczy w dyskusji na temat współczesnej emigracji zarobkowej – wypisuje dwa argumenty przemawiające za wyjazdami za granicę i dwa argumenty przeciw takim podróżom – opisuje obraz René Magritte’a	– krótko charakteryzuje postać Józefa Barana – wskazuje, który z frazeologizmów został zmieniony – wyjaśnia znaczenie znalezionych wyrażeń – bierze aktywny udział w dyskusji na temat współczesnej emigracji zarobkowej – wypisuje cztery argumenty przemawiające za wyjazdami za granicę i cztery argumenty przeciw takim podróżom – interpretuje obraz René Magritte’a	1	I.1.2 II.1.2 II.2.2 II.2.4 II.2.11 II.3.1 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.1.5 III.2.4
136. Ponadczasowe wartości obecne w utworze Zbigniewa Mentzla	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 4 Blok: Rozterki człowieka współczesnego s. 233–235	– Zbigniew Mentzel, „Torpeda”	postać Zbigniewa Mentzla, wartość, narrator, opis sytuacji	– wyjaśnia, co rozumie pod pojęciem <i>wartość</i> – określa, kim jest narrator opowiadania i w jaki sposób opisuje świat – opowiada, o czym marzyła matka – podaje, jakiego wyboru dokonała bohaterka tekstu – nazywa uczucia towarzyszące narratorowi i matce – przedstawia obraz rodziny ukazanej w utworze	– krótko charakteryzuje postać Zbigniewa Mentzla – omawia, jaką rolę odgrywają wartości w życiu człowieka – ocenia postępowanie bohaterki – tłumaczy, jak rozumie zakończenie utworu – ustala, w jakim stopniu marzenia bohaterki są odzwierciedleniem pragnień współczesnych ludzi i przytacza odpowiednie cytaty na potwierdzenie swojej opinii	1	I.1.2 II.1.2 II.3.1 II.4.1 II.4.3 III.1.1 III.1.4 III.1.5

				<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sytuację z własnego życia, w której osiągnięcie upragnionego celu stało się powodem frustracji lub zmartwień – gromadzi argumenty do dyskusji na temat: <i>Czy warto realizować marzenia za wszelką cenę?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sytuację z własnego życia, w której osiągnięcie upragnionego celu stało się powodem frustracji lub zmartwień, dbając o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną – bierze aktywny udział w dyskusji na temat: <i>Czy warto realizować marzenia za wszelką cenę?</i> 		
137. Samotność – cicha lokatorka życia	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 4 Blok: Rozterki człowieka współczesnego s. 236–240	– Krystyna Kofta, „Mała Pachnąca”	postać Krystyny Kofty, zdrobnienia, elementy charakterystyki	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia tytuły utworów Krystyny Kofty – charakteryzuje Bognę – przedstawia wybory, których dokonała bohaterka tekstu – wyjaśnia, czemu służą zdrobnienia używane w utworze – określa problematykę przeczytanego fragmentu – rozważa, jakie ograniczenia nakłada na nas rodzina, a jakie ważne wartości dzięki niej otrzymujemy – tłumaczy, dlaczego wspólnie tak wielu ludzi wybiera samotność – pisze wypracowanie, którego mottem będą słowa księdza Jana Twardowskiego: <i>Śpieszmy się kochać ludzi tak szybko odchodzą...</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – krótko charakteryzuje postać Krystyny Kofty – omawia, w jaki sposób zdrobnienia wpływają na sposób narracji – pisze wypracowanie, którego mottem będą słowa księdza Jana Twardowskiego: <i>Śpieszmy się kochać ludzi tak szybko odchodzą...</i>, dbając o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną 	1	I.1.2 II.1.2 II.2.3 II.3.1 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.1.4 III.2.11
138. Przed egzaminem – praca klasowa	Podręcznik do kształcenia językowego z ćwiczeniami Rozdział 3: Przed egzaminem s. 144–150		zapożyczenia, podstawa słowotwórcza, wyrazy pochodne, formanty, rodzina wyrazów, rdzeń, wyrazy potoczne, wyrazy ogólne i szczegółowe, synonimy, antonimy, peryfrazy słowotwórcze, opis sytuacji, motto, tytuł, śródtytuły, skróty i skrótowce, dedykacja, blog,	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje słowo, które jest zapożyczeniem – zaznacza określenie, którym można zastąpić zapożyczenie – zapisuje podstawy słowotwórcze wyrazów pochodnych i oznacza w nich formanty – uzupełnia rodzinę wyrazów oraz podkreśla rdzeń we wszystkich słowach – dopisuje do wymienionych wyrazów odpowiednie synonimy, antonimy i peryfrazy słowotwórcze – zastępuje wyrazy potoczne ich odpowiednikami z języka ogólnego 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje sytuację przedstawioną na obrazie, dbając o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną – podaje własne propozycje podtytułu – zapisuje utworzone skrótowce w odpowiednim przypadku – redaguje podanie, będące prośbą o przyjęcie na bezpłatny kurs tworzenia stron internetowych, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych 	1	I.1.2 I.3.1 I.3.3 I.3.9 II.2.11 III.1.1 III.1.2 III.1.4 III.1.6 III.1.7 III.2.1 III.2.3

			podanie	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje w tekście wyrazy ogólne i szczegółowe – opisuje sytuację przedstawioną na obrazie – na podstawie reprodukcji i własnych przemyśleń wyjaśnia, dlaczego internet nie powinien być jedynym źródłem wiedzy – wymienia tytuły i śródtytuły występujące w przeczytanym fragmencie – podaje skrócone formy wskazanych wyrazów i wyrażeń – tworzy skrótowce od poszczególnych nazw – pisze dedykację na określony temat – uzasadnia, dlaczego warto pisać blog – redaguje podanie, będące prośbą o przyjęcie na bezpłatny kurs tworzenia stron internetowych 			
139. Gdy życie jest wędrówką...	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 4 Blok: Pomysł na życie s. 240–241	– Ryszard Kapuściński, „Wieczne podróżowanie”	pielgrzym, podróżnik, wędrowiec, tułacz, reportaż, zaproszenie	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym różnią się pojęcia: <i>pielgrzym</i>, <i>podróżnik</i>, <i>wędrowiec</i>, <i>tułacz</i> – wymienia rodzaje podróżowania, o których mówi Ryszard Kapuściński – określa cel wędrówek pisarza – podaje, jaką ważną prawdę o ludziach i świecie odkrył autor podczas swoich wędrówek – tłumaczy, dlaczego reportażysta uważa, że jego sposób na życie jest trudny i odpowiedzialny – redaguje zaproszenie na spotkanie ze znanym podróżnikiem 	– wskazuje różnice między poszczególnymi rodzajami podróżowania	1	I.1.2 I.1.10 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.2.11
140. Praca jako wartość szczególna	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 4 Blok: Pomysł na	– Marek Miller, „Dom na Jamnej”	postać ojca Jana Góry, elementy charakterystyki, nowicjat	<ul style="list-style-type: none"> – tłumaczy, w jakim celu powstał dom na Jamnej – omawia trudności, z jakimi spotkał się duchowny podczas realizacji swojego przedsięwzięcia – charakteryzuje ojca Jana Górę 	– wymienia sposoby rozwiązywania problemów przez ojca Jana Górę	1	I.1.2 II.1.2 II.4.2 II.4.3 III.1.1

	życie s. 241–243			– wyjaśnia, na czym, według dominikanina, polegają cuda – opowiada, czym jest praca dla bohaterów utworu – na podstawie fragmentu „Śpiewu ptaka” Anthony’ego de Mello charakteryzuje dwie postawy wobec życia przedstawione w historii	popierając ją przykładami z życia		
141. O pomysłach na życie	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 4 Blok: Pomysł na życie s. 245–247	– Zofia Piotrowska, „Chłopaki działają”	aktywny i bierny styl życia, animacje komputerowe, artykuł	– określa, na czym polega aktywny, a na czym – bierny styl życia – przedstawia pomysły na życie bohaterów tekstu – omawia projekt „Spod klatki do siatki” – tłumaczy, czym są animacje komputerowe – odpowiada, co zmotywowało Damiana i Karola do zrobienia pierwszego filmu – opowiada o fascynacjach Jacka – opisuje trudności, które musi pokonywać Jacek, działając w Teatrze, Którego Być Nie Powinno – wyjaśnia, w czym realizuje się grupa nsXteam – pisze artykuł do szkolnej gazetki na jeden z zaproponowanych tematów	– wyraża swoją opinię o zaprezentowanych pomysłach na życie – pisze artykuł do szkolnej gazetki na jeden z zaproponowanych tematów, dbając o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną	1	I.1.2 I.1.10 II.1.2 II.4.3 III.1.1 III.1.4 III.2.11
142. Media niejedno mają imię	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 4 Blok: Media – przyjaciel czy wróg? s. 252–253	– „Różne oblicza mediów” – „Media a rzeczywistość”	środki masowego przekazu, szum medialny, manipulacja	– podaje odpowiednie argumenty na temat: <i>Czy utożsamianie wirtualnej rzeczywistości ze światem realnym jest groźne?</i> – określa, które z przedstawionych cech mediów uważa za pozytywne, a które – za negatywne – wyjaśnia, w jaki sposób środki masowego przekazu manipulują odbiorcą – tłumaczy, czym jest szum medialny	– wymienia, inne niż wskazane, cechy współczesnych mediów – omawia konkretne przykłady zjawiska szumu medialnego	1	I.1.2 I.1.4 I.1.8 I.2.1 II.2.11 II.4.1 II.4.3 III.1.1
143.	Podręcznik do	– „Ja i ty w	świat wirtualny, strona	– wymienia zalety i wady różnych	– wskazuje, co łączy oba fragmenty	1	I.1.2

W jaki sposób komunikujemy się ze sobą?	kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 4 Blok: Media – przyjaciel czy wróg? s. 254–255	wirtualnym świecie”	internetowa	sposobów porozumiewania się – określa tematykę przeczytanych fragmentów – opisuje autorów tekstów na podstawie ich wypowiedzi – wyjaśnia zwrot <i>ilość przechodzi w jakość</i> – omawia zagrożenia związane z zatraceniem się w wirtualnym świecie – redaguje rozprawkę na temat: <i>Czy internet sprzyja zawieraniu przyjaźni, czy raczej niszczy bliskie relacje?</i>	– przedstawia, jaki jest stosunek autorów tekstów do wirtualnego świata i nowoczesnych mediów, przytaczając odpowiednie cytaty – projektuje stronę internetową, na której znajdują się informacje o niebezpieczeństwach wiążących się z korzystaniem z sieci		I.1.7 II.1.2 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.1.2 III.1.6 III.1.8
144. Dobrodziejstwa kultury masowej	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 4 Blok: Media – przyjaciel czy wróg? s. 256–257	– Daria Zielińska- -Pękał, „Telewizyjne fascynacje”	kultura masowa	– określa założenia programów typu reality show – opowiada o lekcji opisanej w tekście – wymienia emocje, które wśród uczniów wzbudziła treść otrzymanego SMS-a – wskazuje zdanie będące oceną zdarzenia dokonanej przez nauczyciela – omawia kolejne stopnie zapoznawania się młodego widza ze światem mediów – wypisuje skojarzenia dotyczące wyrażenia <i>kultura masowa</i>	– zapisuje nazwiska trzech osób znanych z mediów i uzasadnia, za co ceni każdą z wymienionych postaci – bierze aktywny udział w organizowaniu konferencji „Media przyszłości”	1	I.1.2 I.1.7 II.1.2 II.4.3 III.1.1 III.1.8
145. Na czym polega praca w redakcji?	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 4 Blok: Media – przyjaciel czy wróg? s. 258–259	– Małgorzata Gutowska- -Adamczyk, „W redakcji”	rodzaje czasopism, dziennikarstwo prasowe	– opowiada, jak wyobraża sobie dzień pracy w redakcji gazety – podaje, kim są bohaterki przeczytanego tekstu – określa stanowisko zajmowane w redakcji przez Ankę oraz wymienia jej obowiązki – wskazuje fragmenty charakteryzujące Jołę – wyjaśnia, jakiego rodzaju pisma reprezentuje „Nowoczesna Pani” – wymienia tematy najczęściej poruszane na łamach czasopisma – pisze kilkudzaniową wypowiedź	– ustala grupę odbiorców, do której jest skierowana „Nowoczesna Pani” – ocenia wartość tematów najczęściej poruszanych na łamach pisma – bierze aktywny udział w przygotowywaniu jednego numeru gazety przeznaczonej dla gimnazjalistów	1	I.1.2 I.1.10 II.1.2 II.4.3 III.1.1 III.1.2 III.1.4

				dotyczącą roli gazety w rozwiązywaniu problemów opisywanych przez czytelników			
146. Czy strach ma wielkie oczy?	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 4 Blok: Media – przyjaciel czy wróg? s. 262	– Bill Watterson, „Czy film wzbudza strach?”	podświadomość, percepcja, komiks, opowiadanie	– przypomina, kim był Zygmunt Freud – opisuje rzeczywistość, w jakiej toczy się akcja komiksu – ustala, kim mogą być postacie ukazane przez Billa Wattersona – wyjaśnia, jak w opowieści obrazkowej przedstawione jest <i>schodzenie do podświadomości</i> – określa, co znajduje się w podświadomości Calvina – wypowiada się na temat ograniczeń wiekowych, które są wyznaczane dla filmów wyświetlanych w kinach	– przedstawia poglądy Zygmunta Freuda na temat psychiki człowieka – redaguje opowiadanie o dziele filmowym, które w określony sposób wpłynęło na jego życie – bierze aktywny udział w dyskusji o oddziaływaniu filmów na postrzeganie świata oraz na kształtowanie się osobowości młodych ludzi	1	I.1.2 II.1.2 II.2.4 II.2.10 II.2.11 II.3.1 III.1.1 III.1.5 III.2.11
147. Co decyduje o sile reklamy?	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 4 Blok: Media – przyjaciel czy wróg? s. 263–265	– Terry Pratchett, „Siła reklamy”	postać Terry’ego Pratchetta, manipulacja, perswazja, funkcje reklamy	– podaje, czym kieruje się Dibbler w swoich działaniach zawodowych – na podstawie tekstu formułuje wnioski na temat właściwości reklamy – spośród podanych funkcji reklamy wybiera te, które odnoszą się do zapowiedzi „Peliasa i Melisandy” – porównuje cel, jaki stawia ruchomym obrazkom Silverfish, a jaki – Dibbler – wyjaśnia pojęcie <i>perswazji</i> i układa zdanie z tym wyrazem – wskazuje w utworze elementy humorystyczne – układa tekst reklamowy na określony temat	– krótko omawia postać Terry’ego Pratchetta – ocenia postawę Dibblera – gromadzi argumenty na rzecz zwolenników i przeciwników reklam	1	I.1.2 I.1.6 I.1.7 II.1.2 II.2.4 II.3.1 II.4.3 III.1.1
148. Najważniejsze wynalazki ludzkości – powtórzenie wiadomości	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 4 s. 266–268	– „Śladami epoki”	najważniejsze wynalazki w dziejach ludzkości, współczesna miniaturyzacja	– wymienia najważniejsze wynalazki ludzkości – podaje epokowe wydarzenia historii nowożytnej – gromadzi informacje na temat paryskiego Muzeum Sztuki i Rzemiosła	– omawia najważniejsze wynalazki ludzkości – przygotowuje prezentację multimedialną na temat paryskiego Muzeum Sztuki i Rzemiosła	1	I.1.2 I.2.1 III.1.1 III.1.3

				– wyjaśnia, na czym polega współczesna miniaturyzacja			
149. Już to wiem!	Podręcznik do kształcenia literackiego i kulturowego Rozdział 4 Quiz s. 269–271		zagadnienia zamieszczone w rozdziale 4 podręcznika do kształcenia literackiego i kulturowego	– zamieszcza w odpowiednich miejscach na osi tytuły poznanych utworów – uzupełnia notatkę na temat poznanych autorów – łączy cytaty z tytułami dzieł i nazwiskami twórców – podaje imiona i nazwiska przedstawionych osób – wyjaśnia, czego metaforą może być podróż	– uzupełnia zdania, odwołując się do fragmentu wiersza Stanisława Barańczaka – na podstawie zamieszczonych fragmentów obrazów zapisuje tytuł dzieła oraz jego autora	1	I.1.2 II.2.2 II.2.6 II.2.7 II.2.11 II.4.1 II.4.2

Propozycje lektur do omówienia na lekcjach języka polskiego w klasie III gimnazjum

Temat lekcji	Środki dydaktyczne	Zagadnienia	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:	Liczba godzin	Odniesienia do podstawy programowej
„Syrena warszawska znowu podniosła miecz” – o akcjach sabotażowych i dywersyjnych	– Aleksander Kamiński, „Kamienie na szaniec” Słownik języka polskiego	postać Aleksandra Kamińskiego, elementy świata przedstawionego, literatura faktu, sabotaż, dywersja, konspiracja, ulotka, sprawozdanie, plan wydarzeń, skrótownice	– omawia znaczenie tytułu utworu – określa czas i miejsce zdarzeń – wypełnia karty osobowe Alka, Zośki i Rudego – przy użyciu słownika podaje pełną formę obecnych w tekście skrótownic – wskazuje różnice między dywersją a sabotażem – opowiada o najważniejszych akcjach małego sabotażu – projektuje ulotkę konspiracyjną – wymienia różne przykłady pozyskiwania broni i materiałów wybuchowych przez walczących harcerzy – uzupełnia informacje na temat akcji zbrojnych prowadzonych przez Buki – pisze sprawozdanie z akcji sylwestrowej pod Kraśnikiem – układa plan wydarzeń akcji pod Arsenalem – tłumaczy, czym jest literatura faktu	– charakteryzuje postać Aleksandra Kamińskiego w kontekście organizacji ruchu harcerskiego – uzasadnia, że działania małego sabotażu przynosiły rezultaty – redaguje sprawozdanie z akcji sylwestrowej pod Kraśnikiem, dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną – formułuje wnioski dotyczące patriotyzmu młodych ludzi w czasie II wojny światowej – wykazuje, że „Kamienie na szaniec” należą do literatury faktu	5	I.1.2 I.2.3 II.1.2 II.2.1 II.2.5 II.3.2 II.4.1 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.1.4
O przyjaźni w przestworzach	– Arkady Fiedler, „Dywizjon 303”	postać Arkadego Fiedlera, artykuł prasowy, streszczenie, bohaterstwo, literatura faktu, powieść reportażowa, czas i miejsce wydarzeń, tematyka utworu, bohater zbiorowy	– omawia okoliczności powstania powieści – wymienia bohaterów utworu i opowiada o relacjach, jakie ich łączą – określa miejsce i czas akcji – uzupełnia raport z bitwy – odtwarza losy porucznika Mirosława Fericia – redaguje streszczenie bitwy o Anglię – tłumaczy, na czym polega bohaterstwo – podaje nazwiska lotników, którzy oddali życie za ojczyznę – pisze artykuł prasowy o towarzyszach broni z „Dywizjonu 303” – nazywa rodzaj narracji	– prezentuje krótko postać Arkadego Fiedlera – ocenia postawę porucznika Mirosława Fericia – pisze streszczenie bitwy o Anglię, dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną – redaguje artykuł prasowy o lotnikach, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych – charakteryzuje język narracji – wyjaśnia, dlaczego każdy rozdział powieści można nazwać reportażem – uzasadnia, że „Dywizjon 303” należy do literatury faktu	4	I.1.2 I.1.10 II.1.2 II.2.1 II.2.3 II.3.2 II.4.1 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.1.2 III.1.4
Konflikt pokoleń	– Małgorzata	postać Małgorzaty	– podaje tytuły utworów Małgorzaty	– krótko prezentuje postać Małgorzaty	4	I.1.2

– prawda czy mit?	Musierowicz, „Opium w rosole”	Musierowicz, elementy świata przedstawionego, plan wydarzeń, charakterystyka, dyskusja	Musierowicz – określa czas i miejsce akcji – wymienia główne postacie powieści – charakteryzuje wybrane rodziny przedstawione w utworze – układa plan wydarzeń jednego z rozdziałów powieści – nazywa uczucia bohaterów w sytuacjach dla nich ważnych – opisuje atmosferę panującą w klasie pani Jedwabińskiej – bierze udział w dyskusji na temat konfliktu pokoleń – redaguje charakterystykę Aurelii z punktu widzenia matki	Musierowicz – ocenia postępowanie głównych bohaterów utworu – porównuje rodziny przedstawione w powieści i formułuje wnioski – wskazuje realia PRL-u ukazane w utworze – aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat konfliktu pokoleń – redaguje charakterystykę Aurelii z punktu widzenia matki, dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną		II.1.2 II.2.1 II.2.3 II.4.2 II.4.3 III.1.1 III.1.4 III.1.5 III.2.11
-------------------	-------------------------------	--	---	--	--	---

Plan wynikowy opracowała Justyna Zabrodzka – doświadczony nauczyciel języka polskiego.